

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ....

(ฉบับสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ)

•

•

หลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจได้ส่วนข้อเท็จจริงและมีความเห็น
กรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดัดรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดัดรงตำแหน่งในองค์กร
อิสรภาพ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีมีพฤติกรรมณร่วร้ายผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือลงใจปฏิบัติ
หน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
มาตรฐาน ทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้ส่วนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วร้ายผิดปกติ กระทำ
ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการมิชอบต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งมีอำนาจสอบสวนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งต่อคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่ามีผู้ดัดรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดัดรงตำแหน่งในองค์กรอิสรภาพ
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
หรือกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติและเจตนากรณ์ของรัฐธรรมนูญ รวมถึงสนับสนุนและระหว่าง
ประเทศและมาตรฐานสากล และต้องมุ่งหมายให้มีการขัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ
และมาตรา ๒๒๐ กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการและอำนวยความสะดวก
เพื่อให้องค์กรอิสรภาพบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และเป็นไปตาม

มติหรือแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้มีหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้นรับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

- ร่าง -

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา .. มาตรา .. มาตรา .. และมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

(๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ เรื่อง การสรหาราชการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

(๗) คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๘ เรื่อง การเลือกประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ด้วยอำนาจหน้าที่ในราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารห้องถินและสมาชิกสภาห้องถินซึ่งมีผู้ด้วยอำนาจหน้าที่ด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างโดยย่างหนักตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งด้วยอำนาจหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ บริหาร ปกครอง หรือตุลาการ ของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ราชการให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง มีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราว และได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่น หรือไม้ก็ตาม

“เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรระหว่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายจากองค์กรระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่ในนามขององค์กรระหว่างประเทศนั้น

“ผู้ด้วยอำนาจหน้าที่ในราชการ” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาพฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาพ

(๗) ผู้บริหารห้องถิน รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน และสมาชิกสภาห้องถินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“ผู้ด้วยอำนาจหน้าที่ดับสูง” หมายความว่า ผู้ด้วยอำนาจหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการ ระดับกระทรวง ทบวง หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะ

เป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

“ผู้บริหารระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง กรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง และให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลหน่วยงานดังกล่าว และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้อำนวยการกอง” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่มีตำแหน่งหรือการบริหารที่เทียบเท่า ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายแรงพิเศษ กระทำการใดๆ กระทำการใดๆ ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำการใดๆ ต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติกรรมประพฤติแก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การดำเนินคดีอาญา การดำเนินการทางวินัย การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน การดำเนินคดีเกี่ยวกับการลงใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือลงใจยืนบัญชีและเอกสารดังกล่าวด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ การดำเนินคดีที่กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ แล้วแต่กรณี ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้หมายความรวมถึงด้วยการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำดังกล่าวด้วย

“ประธานกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และข้าราชการ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึง ข้าราชการหรือพนักงาน ซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติได้แต่งตั้งให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจหน้าที่ประจำหรือโดยอำนาจหนังเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงหรือ แสวงหาข้อเท็จจริง หรือปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่น กำหนด

“หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวนเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานไต่สวนและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมาย อื่นกำหนด

“ผู้ว่าคดี ป.ป.ช.” หมายความว่า พนักงานไต่สวนผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดี แก้ต่าง ว่าต่าง ในคดีอาญา คดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีอื่นๆ ในศาล ที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มอบหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สอบสวนเบื้องต้น” หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้น ซึ่งพนักงานไต่สวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจ และหน้าที่ เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งพฤติกรรมแห่งการกระทำที่อยู่ใน หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“ไต่สวน” หมายความว่า แสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการร่วม伙 hilip หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตาม กฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ หรือกระทำการฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่าง ร้ายแรง หรือดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิด

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่ง หรือหน้าที่ทั้งที่ตนไม่ได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหา ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่ แต่เป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดโดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมและก่อการรับ การเก็บรักษา หรือการ ใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

“ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” หมายความว่า การที่ทรัพย์สินหรือน้ำสินในบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการเปลี่ยนแปลง ในลักษณะที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือหนี้สินลดลงผิดปกติ

“รำรวยผิดปกติ” หมายความว่า

- (๑) การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือ
- (๒) การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือ
- (๓) การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือ

(๔) การได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควรสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือ

ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจอกรับเบี้ยบ
ข้อบังคับ หรือประกาศ กับแต่ตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามวรรคสองที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

องค์ประกอบ คุณสมบัติ การสรรหา การดำรงตำแหน่ง^๑ และการตรวจสอบ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรียกโดยอิ่มอ่าว “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา

ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่
ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหาร
ราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และ
ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา
อธิบดีศาลปกครองขั้นต้น ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้ว^๒
ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้า
ส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพโดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีต่อวันที่ได้รับการเสนอชื่อ และได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น

(๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจกรรมวิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี การนับระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๖ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๘ กรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจ

(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

(๕) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะดังห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

(ก) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(ข) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(ค) วิกฤติหรือจิตพิ่นเปื้อนไม่สมประกอบ

(ง) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมาปีไม่น้อยสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ หรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกสั่งให้พ้นจากการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราฯ ทุจริต ต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลยังถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราฯ รายผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราฯ กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๗) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในความผิดฐานเป็นเจ้ามือ หรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้านุษาย หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๘) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๙) อยู่ในระหว่างต้องห้ามให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๐) เคยพ้นจากตำแหน่งเพระเหตุตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ

(๑๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิด อันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๒) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาพห้องถื่นหรือผู้บริหารห้องถื่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๑๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพระองค์การเมืองในระยะสิบปี ก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๑๔) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๑๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๑๖) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งได้ในหันส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๑๗) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๑๘) มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม อย่างร้ายแรง

มาตรา ๙ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาพัฒนาราษฎร์ และผู้นำฝ่ายค้านในสภาพัฒนาราษฎร์ เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (๑) (๓) (๔) และ (๕) โดยมีอายุไม่ต่ำกว่า สิสิบห้าปี แต่ไม่ถึงหกสิบแปดปีในวันที่ได้รับการคัดเลือกหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งแต่งตั้งโดยศาลรัฐธรรมนูญหนึ่งคน และองค์กรอิสระองค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการดังนี้

- (ก) คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (ข) ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (ค) คณะกรรมการตรวจสอบเงินแผ่นดิน
- (ง) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีมีครบไม่ถ้วน เนื่องจากให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้สำนักงานเลขานุการวุฒิสภาพัฒนาราษฎร์เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัตไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพุทธิกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาพัฒนาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาพา

ในกรณีที่วุฒิสภาพาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกรายได้ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาพเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป เมื่อผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาพแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาพทราบ ให้ประธานวุฒิสภาพนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๑ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภากลับเป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๑๙) (๑๙) หรือ (๒๐) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๒๑) อยู่ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๑๙) (๑๙) (๒๐) หรือ (๒๑) แล้วต่อประธานวุฒิสภากายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลา ก่อนที่ประธานวุฒิสภากำหนด เวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการคัดเลือกหรือสรรหาใหม่

มาตรา ๑๒ ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ ถ้ามีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภางานนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาราบโดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบให้ครบเก้าคน และเมื่อโปรดเกล้าฯ ประทรงหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้กรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามที่ได้โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่ากรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๓ กรรมการ ป.ป.ช. มีภาระการดำรงตำแหน่งเจ้าปืนบับแต่เดือนที่พระมหากรชัยธรรมแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในระหว่างที่กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการ ป.ป.ช. แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการ ป.ป.ช. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการ ป.ป.ช. เหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๓ กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเฉพาะตามมาตรา ๖ หรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามทั่วไปตามมาตรา ๘

ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งลาออกจากตำแหน่ง ให้พ้นจากตำแหน่ง กรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการ ป.ป.ช. ใหม่แทน

ในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ได้พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) หรือ (๓) หรือไม่ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๘ เป็นผู้นิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ได้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ ย่อมไม่กระทบกระทেื่องกิจการที่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่ รวมทั้งการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

การร้องขอ ผู้มีสิทธิ์ร้องขอ การพิจารณา และการวินิจฉัยตามวรคสี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ในการนี้ที่กรรมการ ป.ป.ช. ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ (๒) และ (๓) และมีกรรมการ ป.ป.ช. เหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการชั่วคราวให้ครบกำหนด โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จังกว่ากรรมการ ป.ป.ช. ที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครอง หรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อประธานวุฒิสภาเมื่อรับเข้าตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง และให้นำบัญชีตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๙๘ มาใช้บังคับด้วยอนุโลม

บัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรคหนึ่ง จะเปิดเผยได้แต่เฉพาะกรณีที่ต้องดำเนินการตามวาระสาม หรือเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยซึ่งขาดและได้รับการร้องขอจากศาล หรือคณะกรรมการตรวจสอบเงินแผ่นดิน หรือกรณีที่เจ้าของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย ซึ่งในกรณีนี้ ให้ประธานวุฒิสภาพรافقในราชกิจจานุเบกษา

ให้ประธานวุฒิสภาพด้วยมีการตรวจสอบบัญชีของบุคคลตามวรคหนึ่ง และให้นำบัญชีตามมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภาพในกรณีด้วยอนุโลม

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาพจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาพ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าซื้อกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดมีพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือลงใจให้หน้าที่และอำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงโดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร เมื่อประธานรัฐสภาพเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำการที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาพส่งเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะกรรมการผู้ไต่สวนอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริง

การกล่าวหาตามวรคหนึ่ง ให้รวมถึงการเข้าซื้อกล่าวหารกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะกรรมการไต่สวน และบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำการผิดทางอาญา รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้แก่กรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หน้าที่และอำนาจ วิธีการไต่สวน ระยะเวลาการไต่สวน และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นของคณะกรรมการผู้ไต่สวนอิสระ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๑๗ เมื่อดำเนินการไตรส่วนแล้วเสร็จ ให้คณะผู้ไตรส่วนอิสรະดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้าเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลให้สั่งยุติเรื่อง และให้คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด
(๒) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรงให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย โดยให้นำความในมาตรา ๑๕ วรคหนึ่ง วรคสอง และวรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม
(๓) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่พุติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหา และมิใช่กรณีตาม (๒) ให้ส่งสำนวนการไตรส่วนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกานัดอุญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และให้นำความในมาตรา ๑๕ วรคหนึ่งและวรคสอง และมาตรา ๑๒๒ วรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ส่วนที่ ๒
หน้าที่และอำนาจ

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ไตรส่วนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ได้มีพุติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือประพฤติมิชอบ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

- (๒) ไตรส่วนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายแรงผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

- (๓) ไตรส่วนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงอาการอาญาจกรไทย ทั้งนี้ การประสานความร่วมมือเพื่อประโยชน์แห่งการไตรส่วนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๔) กำหนดให้มีการต่อส่วนราชการในการต่อส่วนข้อเท็จจริงเรื่องที่มีลักษณะความผิดร้ายแรงและกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๕) สอดส่วนในกรณีที่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดทำโครงการหรืออนุมติ หรือจัดสรรงเงินงบประมาณโดยรัฐว่าสภาพแหนงราชภูมิ วุฒิสภาพ คณะกรรมการบริการ หรือคณะกรรมการนิติธรรมนูญมาตรา ๑๔

(๖) กำหนดให้ผู้ดำเนินการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำเนินการดำเนินการ ในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินการเปิดเผยบัญชี และเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว หรือดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๗) กำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ประกอบอาชีพ รายงานธุรกรรมทางการเงินของผู้ดำเนินการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๘) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อกองรัฐมนตรี รัฐสภา ศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือการกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๙) ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลเมืองคำสั่งหรือคำพิพากษา ให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้อనุมติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์ หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ

(๑๐) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ควบคุมคุ้มครอง และกำกับติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งบูรณาการงบประมาณและแผนงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริต เกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตรการศึกษา

(๑๑) ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศโดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทาง

อาญา หรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดีทุจริต ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณี และข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต

(๑๓) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และข้าราชการ สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป

(๑๔) แต่งตั้งหัวหน้าพนักงานให้ส่วนหรือพนักงานได้ส่วนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ โดยประกาศราชกิจจานุเบka หรือมอบหมายไว้เป็นการเฉพาะหรือเป็นการทั่วไปให้หัวหน้าพนักงาน ได้ส่วนหรือพนักงานได้ส่วน ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑๕) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๖) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อ คณะกรรมการตุรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบka และเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

(๑๗) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติหรือ กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะ ดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรหรืออาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปดำเนินการก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๓) ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียว ผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคดีที่ มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงานได้ส่วน หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สอดสูนเบื้องต้น แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือ ได้ส่วน สำหรับความผิดบทอื่นหรือเรื่องอื่นด้วย ทั้งนี้ รวมถึงบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือผู้ให้ ผู้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ด้วย

ในการได้ส่วนและวินิจฉัยตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ วินิจฉัยความผิดทางอาญา ทางวินัย หรือทั้งทางอาญาและทางวินัย ได้ในทุกฐานความผิดหรืออบรมตรา ที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) และ (๖) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับกัน การป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มิใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการ กระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับหรือกำหนดให้หัวหน้าพนักงานได้ส่วนหรือพนักงานได้ส่วน หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ สอดสูนหรือได้ส่วนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกใช้บังคับตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่มีผลเป็นการทั่วไป ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ลงนาม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบkaแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๐ การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการ ป.ป.ช. มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมให้จดแจ้งรายงานการประชุมไว้เป็นหนังสือ ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการ ป.ป.ช. ฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือถือเป็นที่บันทึกไว้ด้วย

การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๑ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งได้ ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานกรรมการ ป.ป.ช. ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่มาประชุมเลือกกรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๒๒ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการ
ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ไม่ว่าเป็นการลงมติในการวินิจฉัย หรือให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่ง^๔
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน
ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่เหลือออยู่เลือกกรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่ง ทำหน้าที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. แทน

ให้ผู้ทำหน้าที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. แทนตามวาระคนนึง มีอำนาจและหน้าที่ เช่นเดียวกับประธานกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมา

ให้ถ้อยคำหรือให้หักอยคำเพื่อประโยชน์แห่งการตรวจสอบ สอดส่วน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม พยานหลักฐานหรือไต่สวน

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กร หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน แล้วแต่กรณี ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบ สอดส่วน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือไต่สวน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานสถานที่ ทำการหรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งย่านพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและ พระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตรวจสอบ สอดส่วน แสวงหาข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐาน หรือไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถ ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน การไต่สวน หรือการวินิจฉัยข้อหาดของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) ดำเนินการจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือสำนักงานเอกชนที่เป็นที่ยอมรับ แห่งวิชาชีพ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สิน การเคลื่อนไหวทางการเงิน หรือธุกรรมทางการเงิน รวมทั้งดำเนินคดีแพ่งที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ ในการติดตามทรัพย์สินคืน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บรรดาข้อมูลที่ได้จากการให้ถ้อยคำ คำชี้แจงเป็นหนังสือ บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ ที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคล สถาบันการเงิน หรือส่วนราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดเก็บ รักษา และใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบ การสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือการไต่สวน ระหว่างหน่วยงาน ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังต่อไปนี้

(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคากล่าวโทษ การ ดำเนินการเกี่ยวกับหมายเรียกและหมายอภยุค การจับ การควบคุม การขัง การค้น หรือการปล่อย ชั่วคราว การตรวจสอบ การสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ไต่สวน การส่งมอบคดี และการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับคดีในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ การสอบสวนเบื้องต้น การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือไต่สวน

เมื่อมีข้อบังคับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ที่กำหนดนั้น ถ้าข้อบังคับดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ในระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเจ้าพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ถือว่าการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้อำนวยการหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอันได้ที่จำเป็นในการช่วยเหลือสนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่นและค่าตอบแทน ของพยานบุคคลหรือผู้ซึ่งช่วยปฏิบัติหน้าที่ และเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเรื่องอื่นใด เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) ระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนตามมาตรา ๑๔

(๓) ระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ไปดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

(๔) ระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือสำนักงานเอกชน ที่เป็นที่ยอมรับแห่งวิชาชีพ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ (๔)

(๕) ระเบียบอื่น ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๒๗ ให้รายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวนหรือไต่สวน ข้อเท็จจริง รวมทั้งบรรดาสรรพเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลข่าวสารลับของทางราชการ ซึ่งการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นที่สุด

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประกาศกำหนดมูลค่าการทำธุกรรมที่ใช้เงินสด หรือที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ในการทำธุกรรมทางการเงินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ
ธนาคารพาณิชย์ รวมถึงผู้ประกอบอาชีพ ต้องรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แตกต่างจากที่
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือคณะกรรมการธุรกรรมกำหนดได้

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คณะกรรมการธุรกรรม และเลขานุการ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการและปฏิบัติการ
ทั้งหลายอันจำเป็นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช.
รวมถึงการดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และแจ้งผลการดำเนินการ
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ทราบในโอกาสแรก

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใด
ที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำ
ความผิดที่เป็นความผิดฐานร้ายแรงผิดปกติหรือทรัพย์สินพิมพ์ขึ้นผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือประพฤติมิชอบ หรือความผิด
ท้ายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ
ป.ป.ช. เป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
เพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาชี้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
พิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดที่เป็น
ความผิดตามวรรคหนึ่ง

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิด
ตามวรรคหนึ่ง จากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
สั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสาร
ในสิ่งสื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตราหนึ่ง ทั้งนี้ หากปรากฏ
ข้อเท็จจริงภายหลังที่มีคำสั่งอนุญาตว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติกรรม
เปลี่ยนแปลงไปอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาต
ได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้รายงานการดำเนินการ
ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบทราบ

บรรดาข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และ

ให้ใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวน ส่อสวน และงหข้อเท็จจริงและรวมพยานหลักฐาน
ให้สวน หรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีตั้งกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่น¹
ให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ พ.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการฯ หรือเลขานุการคณะกรรมการฯ มีอำนาจให้บุคคลใด
หรือหน่วยงานของรัฐ จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือเข้าไปในองค์กรหรือกลุ่มคนใด
หรือปฏิบัติการอพาร์ก เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวนสอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและ
รวบรวมพยานหลักฐาน หรือได้ส่วน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการฯ
กำหนด

มาตรา ๓๒ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด ในการสอดคล้องผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด หรือจะกระทำความผิดฐานร้ายแรงผิดปกติ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ หรือความผิดท้ายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งให้หน่วยงานหรือสถาบันการเงินได้ดำเนินการจัดให้กรรมการ ป.ป.ช.
เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการได้รับ หัวหน้าพนักงานได้รับ พนักงานได้รับ หรือ
พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้อง^๑
ในเรื่องที่กล่าวหาเพื่อประโยชน์ในการได้รับข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการได้รับ หัวหน้าพนักงานได้รับ
พนักงานได้รับ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่จะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือสถาบัน การเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการฯ กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับ ของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น ข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินใดที่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ให้ เลขा�ธิการคณะกรรมการฯ หรือผู้ที่เลขาริการคณะกรรมการฯ มอบหมาย ยื่นคำร้อง ต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้

มาตรา ๓๔ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ
- (๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาในระหว่างการไต่สวนที่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิด
- (๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อส่งตัวไปยังอัยการสูงสุด หรือฝ่ายคดีต่อศาลต่อไป

ในการจับและคุมขังบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย อาจร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่น หรือแจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นดำเนินการต่อไปก็ได้ ตามมาตรา ๑๐๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คุกขัง และการปล่อยชั่วคราว สำหรับการจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดี ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจลงนามในหนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้รองเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหัวหน้าพนักงานได้ส่วน หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ดำเนินการลงนามแทนก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
(๑) ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย

(๒) ให้กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการตรวจสอบ การสอบสวนเบื้องต้น การแสวงหาข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐาน หรือการไต่สวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย

มาตรา ๓๗ ในการพิจารณา การทำความเห็น การวินิจฉัยคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการได้ส่วน กรรมการได้ส่วน หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงานได้ส่วน และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงเหตุผลอันสมควรประกอบแล้วยอมได้รับความคุ้มครอง และไม่ต้องรับผิดทางแพ่งหรือทางอาญาเนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบซึ่งถูกฟ้องหรือถูกดำเนินคดีอันเนื่องมาจากการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เมี้ผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่ไปแล้วก็ตาม

บทบัญญัติตามมาตราหนึ่ง ให้รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

หมวด ๒ การได้ส่วนข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

มาตรา ๓๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๕ ในกรณีมีการกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริง ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำการของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ

(๒) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำการของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๘

(๓) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ว่าร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๔) เรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่านึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน เข้าชี้อกล่าวหาว่าผู้ด้วยตำแหน่งตามมาตรา ๕๖ ว่ากระทำผิดนี้หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ในกรณีผู้ด้วยตำแหน่งอื่นนอกจากวาระหนึ่ง กระทำผิดนี้หรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แล้วแต่กรณี

บทบัญญัติตามวาระหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้เชิงบังคับบุคคลซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลดังกล่าว เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย

ในกรณีที่มีการกระทำการความผิดทางอาญาอื่นที่มิใช่การกระทำการตามวาระหนึ่งรวมอยู่ด้วย และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าหากให้พนักงานสอบสวนหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้อง กับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินคดีไปตามอำนาจหน้าที่จะเป็นประโยชน์กว่า จะส่งเรื่อง ให้พนักงานสอบสวนหรือหน่วยงานนั้นไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปก็ได้

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาตาม มาตรา ๓๘ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัย เสร็จเต็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือ มีคำสั่งเสร็จเต็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนี้ได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลมีได้วินิจฉัย ในเนื้อหาแห่งคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาหน้าที่ขึ้นพิจารณาได้

มาตรา ๔๐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ขึ้นพิจารณาได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติกรรมแห่งการกระทำขัดเจน เพียงพอที่จะดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และ เป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมาย อื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการได้ส่วน หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงานได้ส่วน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริง พิจารณา หรือวินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่น ที่มิใช่ในฐานะของบุคคลตามวาระหนึ่งมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดา กับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในการนี้ที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งหรือมอบหมายกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงานได้ส่วน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่ง เข้ายุ่งเกี่ยว กับคดี ให้บุคคลนั้นแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายโดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวอยู่ใกล้กับการดำเนินคดี

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงานได้ส่วน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุ ตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน พนักงานได้ส่วน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านจะรับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลาang ก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคล ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๔๒ ในการวินิจฉัยข้อหาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ และเป็นการดำเนินงานตาม กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางอาญาเกี่ยวนี้องวินัย โดยไม่อยู่ในเงื่อนไขการฟ้องคดี ต่อศาลปกครอง

มาตรา ๔๓ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเพระเหตุใด ๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สิน ตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการอันเนื่องมาจากการเสียชีวิต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้

มาตรา ๔๔ ในระหว่างไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญา ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้วิกฤตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. งดการไต่สวนจนกว่า ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นหายวิกฤตหรือสามารถต่อสู้คดีได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งการไต่สวนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งจำหน่ายเรื่องชั่วคราวก็ได้

กรณีผู้ถูกกล่าวหาตาย ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป

มาตรา ๔๕ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดี หรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้ันบระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มี คำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไประหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๘ มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาได้เม้มูล ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลที่ไม่สามารถเข้าตรวจสอบเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวน ตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙

ส่วนที่ ๒ การกล่าวหา

มาตรา ๔๗ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ ว่ากระทำการผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสรภาพ
- (๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๕) ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (๑)
- (๖) ผู้พิพากษาและตุลาการ
- (๗) พนักงานอัยการ
- (๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- (๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขอิการสภาพัฒนราษฎรและสำนักงานเลขอิการ

วุฒิสภาพ

(๑๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น

- (๑๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
- (๑๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งร่วมกระทำผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔)
(๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑)

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๓) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

ในการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ตามวรคหนึ่ง ให้รวมถึงการกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์จะปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายด้วยการกล่าวหาบุคคลตามมาตราหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการความผิดตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิดด้วย

การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรคหนึ่ง ซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๕๙ ให้กล่าวหาในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ บทบัญญัติตามวรคหนึ่งและวรคสาม ให้ใช้บังคับกับกรณีบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรคหนึ่งหรือรัศมามา เพื่อจุงใจ ให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย ทั้งนี้ มิให้นำระยะเวลาการกล่าวหาหรือยกเหตุอันควรสงสัยตามวรคห้า มาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว

มาตรา ๔๘ คำกล่าวหาตามมาตรา ๔๗ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา
- (๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- (๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

(๔) ลายมือชื่อผู้กล่าวหา

ในกรณีผู้กล่าวหาไม่ใช้ผู้เสียหายและคำกล่าวหาไม่ระบุพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงต่อไปได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงก็ได้ การกล่าวหาตามวรคหนึ่ง จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๔๙ เรื่องที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องใดที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนับไว้พิจารณา ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือเรื่องที่เป็นความผิดร้ายแรง หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานนั้นโอนเรื่องและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

เรื่องที่เป็นความผิดร้ายแรงตามวรคหนึ่ง ได้แก่

- (๑) ความผิดที่มีความสำคัญและกระทบต่อส่วนรวม
(๒) ความผิดที่ประชาชนให้ความสนใจ
(๓) ความผิดที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญหรือมีผู้ดำเนินการเมืองมีส่วน
เกี่ยวข้องกับคดี
- (๔) ความผิดที่มีการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก
(๕) ความผิดที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจขึ้นผู้ใหญ่เป็นผู้ต้องสงสัย
เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่า่น่าจะได้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา
- (๖) ความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดเพิ่มเติม
เพื่อประโยชน์ในการปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ
จัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามวาระหนึ่ง ให้เป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม รวมถึงการดำเนินงานของหน่วยงาน
ดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่อง
ที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) (๓) และ (๕) ว่ากระทำการความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ
ยุติธรรม หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ
ตามมาตรา ๓๙ (๑) ให้ผู้บงคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการ
ตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ
ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตต่อไปก็ได้

การส่งเรื่องตามวาระหนึ่ง ให้รวมถึงกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็น
สมควรส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การ
ระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ว่ากระทำการความผิดตามมาตรา ๓๙ (๒) ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ
ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญาได้

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจติดตาม และบูรณการในการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีการกระทำการความผิดทางอาญาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการ
กระทำการความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ

ซึ่งเป็นการกระทำการเดียวกันอย่างหมายหลายบท หรือulatory กรรมต่างกัน หากคณะกรรมการฯ เห็นว่าการให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินคดีไปตามอำนาจหน้าที่จะเป็นประโยชน์กว่า อาจส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ รับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ และรายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ

มาตรา ๕๓ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีชื่อบุคคลตามมาตรา ๔๗ ในระดับตำแหน่งผู้อำนวยการของ ว่ากระทำการผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติไม่ชอบ ให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไป แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จะดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการนี้ที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดว่ากระทำการผิดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาจะต้องรับโทษตามกฎหมายไทยและเป็นความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศ ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจพิจารณาส่งเรื่องให้หน่วยงานต่างประเทศที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง รับไปดำเนินคดีตามกฎหมายของประเทศนั้น ทั้งนี้ ในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ซึ่งเป็นบุคคลตามมาตรา ๔๗ ว่ากระทำการตามมาตรา ๓๔ (๑) หรือ (๒) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเบื้องต้นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ หรือไม่ และส่งเรื่องให้คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีชื่อเป็นความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ให้ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธิพิจารณาความอาญา หรือหน่วยงานที่มีอำนาจเกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตต่อไป

ในกรณีที่มีเหตุจะต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับโดยไม่มีหมาย ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับมายังพนักงานสอบสวนหรือคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วซึ่งไม่คงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมิให้นับระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน รวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณี

ที่ไม่จำต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไป โดยมีประกัน หรือไม่มีประกันก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายขังผู้ถูกจับไว้ได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น

มาตรา ๕๖ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของ ห้องส่องสภาพจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกห้องหมวดเท่าที่มีอยู่ของห้องส่องสภาพ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าซื้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น นอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการการเมือง

- (๖) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
  - (๗) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
  - (๘) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๗) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช.

ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ถ้าหากล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมาย กำหนด และในเบื้องต้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีมูล ให้ดำเนินการไต่สวนตามส่วนที่ ๔ ในหมวดนี้ต่อไป

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีผู้แจ้งเบาะแสหรือปรากฏข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อ การดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ หากมีกรณีจำเป็นเร่งด่วน หรือหากล่าช้าพยานหลักฐานจะสูญหาย ถูกทำลาย ถูกย้าย ถูกปรับสภาพ ถูกซุกซ่อน ให้พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจ สอดส่องเบื้องต้น หรือดำเนินการได้ฯ เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานนั้นโดยเร็ว แล้วนำเสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ ต่อไป

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมิใช่พนักงานไต่สวน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นั้น มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๕๙ ในการนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการผิดตามมาตรา ๓๔ (๑) และ (๓) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ
เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด กระทำการผิดตามมาตรา ๓๔ (๒)
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนตามหมวดนี้

ส่วนที่ ๓
การดำเนินการไต่สวน

มาตรา ๕๙ ในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาตาม
มาตรา ๓๔ (๑) (๒) และ (๓) มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช.
จะดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการ
สั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขานุการคณะกรรมการ
ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนดำเนินการแทนก็ได้ ในการมอบหมายดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช.
จะมอบหมายเป็นการเฉพาะเรื่องหรือมอบหมายไว้เป็นการทั่วไปก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็น จะขยาย
ระยะเวลาดังกล่าวโดยระบุเหตุผลความจำเป็นไว้ให้ชัดเจนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้ แต่ทั้งนี้ ให้ขยายระยะเวลาได้มีเงินสามเดือนต่อครั้ง

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เลขานุการ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. และหัวหน้าพนักงานไต่สวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๑) เฉพาะในส่วนที่
เกี่ยวกับการเรียกเอกสารหรือหลักฐานหรือเรียกบุคคลใดมาให้อภัยคำ และมีอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๒)
(๓) และ (๔) ด้วย

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาได้ไว้พิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว
บรรดาสิ่งของหรือบันทึกรวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มาตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นอันใช้ได้และ
สามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนคดีในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริงได้

มาตรา ๖๐ ในการไต่สวนเพื่อวินิจฉัยว่าคดีมีมูลหรือไม่มีมูล ให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ดำเนินการด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ไต่สวนข้อเท็จจริงเองทั้งคณะ
- (๒) แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน หรือองค์คณะพนักงานไต่สวน
- (๓)มอบหมายเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวน เพื่อดำเนินการ
ไต่สวนเบื้องต้น

การมอบหมายตามวรรคหนึ่ง (๓) คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมาย
เป็นการเฉพาะเรื่อง หรือมอบหมายไว้เป็นการทั่วไปก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้หัวหน้าพนักงานได้ส่วนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานได้ส่วน และมีอำนาจตามมาตรา ๒๕ (๑) เนพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียกเอกสารหรือหลักฐานหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ และมีอำนาจตามมาตรา ๒๕ (๒) (๓) และ (๔)

ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอัยความ การได้ส่วนตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสองปีนับแต่วันที่เริ่มดำเนินการได้ส่วน

ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็น จะขอขยายระยะเวลาการได้ส่วน โดยให้ระบุเหตุผล ความจำเป็นไว้ให้ชัดเจน และให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือนก็ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๖๑ ในกรณีจำเป็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการได้ส่วน เพื่อได้ส่วนข้อเท็จจริงแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการได้ส่วน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ การแต่งตั้ง คณะกรรมการได้ส่วนให้คำนึงถึงความเหมาะสม กับฐานะ ระดับของผู้ถูกกล่าวหา และการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร

ให้คณะกรรมการได้ส่วนมีอำนาจตามมาตรา ๒๕ (๑) (๒) (๓) และ (๔) และมาตรา ๓๔

มาตรา ๖๒ การได้ส่วนปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ต้องมีกรรมการได้ส่วน หรือพนักงานได้ส่วนตามมาตรา ๖๐ (๒) และ (๓) แล้วแต่กรณี ร่วมดำเนินการอย่างน้อยสองคน ในการได้ส่วนข้อเท็จจริงให้คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามกฎหมาย ประกอบด้วย

ห้ามมิให้ทำหรือจัดทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเขี้ยว หลอกลวง ธรรมันใช้กำลังบังคับหรือกระทำโดยมิชอบประการใด ๆ เพื่อจุงใจให้ผู้นั้นให้ถ้อยคำใด ๆ ในเรื่องที่ได้ส่วนข้อเท็จจริง

การได้ส่วนปากคำพยานหรือผู้ให้ถ้อยคำ จะกระทำโดยใช้วิธีการบันทึกลงในวัสดุซึ่งถ่ายทอดออกเป็นภาพหรือเสียงหรือโดยวิธีการอื่นใด ซึ่งพยานหรือผู้ให้ถ้อยคำนั้นได้ตรวจสอบถึงความถูกต้องของบันทึกการให้ปากคำนั้นแล้ว พนักงานได้ส่วนอาจทำสำเนาข้อความดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสิ่งบันทึกอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๖๓ การได้ส่วนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้มี การได้ส่วนสาธารณะในคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งในการได้ส่วนข้อเท็จจริงทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใด โดยพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) ความร้ายแรงของลักษณะความผิดและผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ
- (๒) ประโยชน์ของการเปิดเผยสู่สาธารณะ
- (๓) การคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดี

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการได้ส่วนสาธารณะ และวิธีพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๖๔ ในระหว่างได้ส่วนข้อเท็จจริง หากปรากฏพฤติกรรมหรือข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ดำเนินการได้ส่วนอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ให้
คณะกรรมการได้ส่วน องค์คณะพนักงานได้ส่วน หรือพนักงานได้ส่วน ตามมาตรา ๖๐ แล้วแต่กรณี
มีอำนาจได้ส่วนเกี่ยวกับการกระทำการของบุคคลนั้นต่อไปได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

(๑) กรณีที่ปรากฏพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำการของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะในฐานะ
ตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือบุคคลใดกระทำการเรียกรับ ยอมจะรับหรือให้ ขอให้
รับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือการใช้กำลังประทุษร้าย ซุ้มเขญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย
หรือใช้อิทธิพลเพื่อจุงใจหรือข่มขืนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการ
กระทำได้ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น

(๒) กรณีที่ปรากฏพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำการของผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่น
ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวข้องกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกันนั้น จะต้องดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่ามีพฤติกรรม
น่าเชื่อว่าจะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วม
ในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด
ที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกัน
ก็ได้

มาตรา ๖๖ 在การได้ส่วนหากเห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุน
ข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบและกำหนด
ระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาซึ่งแจ้งข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐาน หรือนำพยาน
บุคคลมาให้ปากคำประกอบการซึ่ง

ข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดและแจ้งข้อกล่าวหาเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

ในการแจ้งข้อกล่าวหาให้จัดทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นลายลักษณ์อักษร
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามีประสค์จะมารับทราบข้อกล่าวหา
ด้วยตนเอง ผู้ถูกกล่าวหาจะมอบหมายให้นายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจมารับบันทึกการแจ้ง
ข้อกล่าวหาแทนก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวไม่รับทราบข้อกล่าวหา ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้จัดส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาไปยังภูมิลำเนาของผู้ถูกกล่าวหา หรือตามที่อยู่ที่ปรากฏจากหลักฐานการไต่สวน และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถจัดส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาได้ตามวาระสอง ให้สามารถดำเนินการไต่สวนต่อไปได้ แต่ไม่ตัดสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะมาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๖๔ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว ก่อนชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิเข้าตรวจสอบพยานหลักฐานในสำนวนการไต่สวน เพื่อประกอบการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่เป็นคำกล่าวหา บันทึกปากคำบุคคลหรือบันทึกความเห็นหรือพยานหลักฐาน ได้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นตามข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหานั้น ผู้ถูกกล่าวหาจะเข้าตรวจสอบได้

ในกรณีพยานหลักฐานได้ถูกเปิดเผยแล้วอาจทำให้มีผลกระทบต่อความปลอดภัย ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะในฐานะใดๆ หรือจะกระทบต่อสาระสำคัญของสำนวนการไต่สวน หรือจะทำให้การไต่สวนไม่มีประสิทธิภาพ หรือพยานหลักฐานนั้นปรากฏข้อมูลส่วนบุคคลหรือเป็นเอกสารลับของทางราชการ ผู้ถูกกล่าวหาจะเข้าตรวจสอบพยานหลักฐานนั้นไม่ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าตรวจสอบพยานหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๖๕ 在การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหา ให้มีสิทธินำหนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้

มาตรา ๗๐ 在การไต่สวนหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้ผู้ถูกกล่าวหา ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจจะก่อความเสียหายให้แก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งพักราชการหรือพักงาน เพื่อรอ พัฒนาพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาได้สั่งพักราชการ หรือพักงาน แล้วต่อมากล่าวการไต่สวนปรากฏว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหารับทราบเพื่อดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหากลับเข้ารับราชการหรือทำงาน ในตำแหน่งเดิม

มาตรา ๗๑ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจนำ พยานหลักฐาน ที่ได้จากการไต่สวนหรือพยานหลักฐานที่ได้มาจากการไต่สวนที่เกี่ยวข้องได้ เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวนที่เกี่ยวข้องได้

มาตรา ๗๒ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าพยานหลักฐานใดในสำนวนการได้ส่วนซึ่งต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมารีบพยานในภายหลัง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีคำสั่งให้สืบพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๗๓ เมื่อคำเนินการรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการได้ส่วน เสนอด้วยประการตามการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและตำแหน่งหน้าที่ของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา
  - (๒) เรื่องที่ถูกกล่าวหา
  - (๓) ข้อกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการได้ส่วน
    - (๔) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยทั้งในปัจจุหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
    - (๕) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง
    - (๖) สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา
- เมื่อประการตามการ ป.ป.ช. ได้รับสำนวนการได้ส่วนตามวรคหนึ่งแล้ว ให้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาภายในสามสิบวัน

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการได้ส่วน หรือองค์คณะกรรมการได้ส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้คณะกรรมการได้ส่วน หรือองค์คณะกรรมการได้ส่วนซึ่ดเดิม แล้วแต่กรณี หรือแต่งตั้งคณะกรรมการได้ส่วนหรือองค์คณะกรรมการได้ส่วนซึ่ดใหม่ ทำการได้ส่วนเพิ่มเติมแทนก็ได้

มาตรา ๗๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการได้ส่วนแล้วมีมติว่า ข้อกล่าวหาได้มีมูล ให้ข้อกล่าวหานั้นเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิด ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖ (๑)
- (๒) ถ้ามีมูลความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖ (๓)
- (๓) ถ้าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สิน หรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่น ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๖

มาตรา ๗๕ ในการได้ส่วนเพื่อดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ในความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้

ส่วนที่ ๔

มาตรา ๗๖ ในการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ผู้ใดร้ายผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้กล่าวหาดำเนินการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ด้วยกัน สำหรับผู้ใดที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๖ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๘ แทน

ในการณ์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดํารงตําแห่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ร้ายผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาว่าทรัพย์สินที่
ผู้ถูกกล่าวหาครอบครองหรือมีอยู่ประกอบรายได้ หรือมีพฤติกรรมอื่น ๆ หรือซื้อขายทรัพย์สิน
เพียงพอที่จะสืบหาทรัพย์สินในการที่จะรับไว้พิจารณาเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการฯ นำบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปีแล้ว ห้ามมิให้มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตามวาระหนึ่งอีก แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จะยกเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฯ ร่วมมิได้ปฏิบัติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติขึ้นได้ส่วนได้ พึงนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

การพัฒนาค่าคะแนนตามวรรคสี่ ให้หมายความรวมถึงกรณีผู้ดำเนินการดำเนินการตามที่ระบุไว้ในวรรคสี่ แต่ไม่ได้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในวรรคสี่

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับกับการกล่าวหาผู้ต้องดำเนินการเมื่อ
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าร่ำรวยผิดปกติตัวโดยยอนโน้ม

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับเรื่องกล่าวหาได้ว่าพิจารณา
หรือดำเนินคดีเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๗๖ แล้ว ให้ดำเนินการต่อส่วน
ข้อที่จังจงต่อไป

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ พ.ป.ช. ตรวจสอบพบว่าทรัพย์สินรายได้ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ หรือมีพฤติกรรมน่าเชื่อว่าจะมีการโอนย้าย แปรสภาพ หรือซักซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว ให้คณะกรรมการ พ.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่ง

ยืดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

เมื่อมีการยืดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถแสดงทรัพย์สินได้ว่า ทรัพย์สินที่ถูกยืดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับการร้ายผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติว่าช้อกล่าวหาไม่มีมูล ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยืดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีนั้น แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาการยืดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวออกไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน แต่ให้ขยายได้ไม่เกินสองครั้ง

ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินที่บุคคลอื่น มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีพฤติการณ์เป็นการถือครองแทนหรือถือกรรมสิทธิ์แทน ในลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาด้วย และให้เป็นหน้าที่ ของบุคคลดังกล่าวในการพิสูจน์ทรัพย์สินที่ยืดหรืออายัด

มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนในกรณีที่มีเหตุสมควร เพื่อให้ได้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการทรัพย์สินที่ทำการไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้ ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามรายการ วิธีการ และภายใน ระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกิน หกสิบวัน

มาตรา ๘๐ ในการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ดำเนินการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐร้ายผิดปกติ ให้แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาร้ายผิดปกติ และระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่นำมาแจ้งข้อกล่าวหา สถานที่ตั้งของทรัพย์สิน ชื่อและที่อยู่ ของผู้ครอบครอง หรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและที่แจ้งข้อกล่าวหาด้วย เท่าที่จะทำได้ ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

ให้ผู้ถูกกล่าวหามีหน้าที่พิสูจน์หรือแสดงที่มาของรายได้หรือทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘๑ ในการไต่สวนกรณีร้ายผิดปกติหากมีกรณีที่ต้องแจ้งข้อกล่าวหา ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และมีเหตุอันน่าเชื่อว่ามีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินไปยัง บุคคลอื่น หรือมีการถือครองทรัพย์สินแทนผู้ถูกกล่าวหาเพื่อการจัดการทรัพย์สินที่ร้ายผิดปกติ ใน ลักษณะที่เป็นการกระทำความผิดร่วมกันหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือ ซุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ก็ให้มีการแจ้ง ข้อกล่าวหาให้กับบุคคลที่ถือแทนทรัพย์สินนั้นทราบด้วย เพื่อพิสูจน์ทรัพย์สินหรือแสดงที่มาของทรัพย์สินดังกล่าว ในกรณีที่ไม่สามารถชี้แจงเกี่ยวกับที่มาของทรัพย์สินได้ ก็ให้ดำเนินการร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็น ของแผ่นดิน

ในกรณีที่ปรากฏว่าการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินของบุคคล ตามวรรคหนึ่ง เข้าลักษณะเป็นการฟอกเงิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการต่อไปได้ โดยให้ถือเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินเป็นผู้ซึ่ง เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าว เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับความผิดฐานร่วมรายผิดปกติ หรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต และแต่กรณี

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมราย ผิดปกติ ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ การบังคับตามกฎหมาย ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ส่วนที่ ๓ การดำเนินคดี ร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และส่วนที่ ๔ การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาร่วมรายผิดปกติ และ หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหายังคงมีทรัพย์สินรายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการร่วมรายผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนเพิ่มเติม เพื่อบังคับເเอกสารกับทรัพย์สินและร้องขอให้ทรัพย์สินนั้น ตกเป็นของแผ่นดินได้

มาตรา ๔๔ นอกจากการดำเนินคดีร่วมรายผิดปกติตามมาตรา ๔๒ และ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่น ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครองสูงสุด ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร อัยการสูงสุด และรองอัยการสูงสุด

(๒) แจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการ ศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ และแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี ปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอัยการ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการอัยการ

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือประธานคณะกรรมการ ตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ ได้รับแจ้ง จากประธานกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และแต่กรณี ก็ให้ดำเนินการตาม มาตรา ๑๒๙ ต่อไป และกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการ

บริหารงานบุคคลผู้ได้ลงทะเบียนมีดำเนินการพิจารณาโทษผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๗๕ ๔๙ ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๓๐ มาใช้บังคับ

ส่วนที่ ๕
การกำกับติดตาม

มาตรา ๔๕ ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตที่ได้รับมอบเรื่องกล่าวหาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๕๐ มีหน้าที่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้ดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๒) กรณีพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (๓) กรณีผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้ดำเนินการทางวินัย หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี

ให้หน่วยงานตามวรรคหนึ่ง รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

มาตรา ๔๖ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณารายงานผลการดำเนินการ มาตรา ๗๕ แล้วไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่ปรากฏในรายงานดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ สั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจเรียกสำนวนการไต่สวน หรือสอบสวน เพื่อมาดำเนินการไต่สวนใหม่ได้ โดยให้ถือว่าการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือของ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไม่เสียไป และอาจถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการ ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

มาตรา ๔๗ ในกรณีมีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจของศาล เนื่องจากมีการจับกุมผู้ถูกกล่าวหาไว้ระหว่างดำเนินคดีตามมาตรา ๕๕ ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้ต่อไป และให้พนักงาน สอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้รับผิดชอบแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อดำเนินคดี ต่อไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ

อำนาจการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาภายหลังจากจับตามวรรคหนึ่ง ให้ศาล เป็นผู้พิจารณาปล่อยชั่วคราว

กรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง หรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกกล่าวหา ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ มาพิจารณาหรือไต่สวนใหม่ก็ได้ โดยถือว่าการดำเนินการของพนักงานสอบสวนไม่เสียไป และอาจถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวน ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนเองหรือมอบหมายให้พนักงานไต่สวน เข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ได้

มาตรา ๔๘ การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๔๕ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๔๗ ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหานั้นด้วย

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ได้ดำเนินการสอบสวนความผิดไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบที่ใช้สำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกกล่าวหาหรือการแต่งตั้งถอดถอนสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้นตามมาตรา ๔๕ (๓) แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการ และให้มีผลบังคับตามมาตรา ๑๒๗ เมื่อได้รับทราบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้งถอดถอนนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจดำเนินการตามมาตรา ๑๓๐ วรรคสอง ก็ได้

มาตรา ๕๐ ให้หน่วยงานของรัฐหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายตาม มาตรา ๔๕ (๓) จัดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการสอบสวนหรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ต้องไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม และจะต้องไม่ทำให้เสื่อมเสียในการต่อสู้คดีของผู้ถูกกล่าวหาลดน้อยลงกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตราหนึ่ง ได้รับค่าตอบแทนในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการควบคุม ตรวจสอบ และกำกับติดตามการดำเนินการของหน่วยงานที่หน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริตตามแนวโน้มโดยพื้นฐานแห่งรัฐ ตลอดจนการกำหนดมาตรการเพื่อติดตามให้การบริหารราชการแผ่นดินหน่วยงานตั้งกล่าว ตามมาตรา ๔๕ (๓) ให้เป็นไปโดยสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งติดตามมาตรการในการดำเนินคดีของหน่วยงานที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้ดำเนินการ แทนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการของหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๘๗ อาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือการดำเนินการนั้นจะไม่เที่ยงธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกให้หน่วยงานนั้นรายงานหรือส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเองได้

มาตรา ๘๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้องค์กรอิสระอื่นร่วมมือและช่วยเหลือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระอื่นทราบ เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

หมวด ๓
การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ส่วนที่ ๑
การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

มาตรา ๘๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ที่มีอยู่จริงต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ยื่น และแบบที่ประกาศกำหนด

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๕) ประธานศาลฎีกา
- (๖) รองประธานศาลฎีกา
- (๗) อัยการสูงสุด
- (๘) รองประธานศาลฎีกา
- (๙) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๑๐) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
- (๑๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา
- (๑๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
- (๑๓) รองอัยการสูงสุด
- (๑๔) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงจาก (๑)

(๑๕) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
นอกจาก (๕) (๙) และ (๑๑)

(๑๖) ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง นอกจาก (๖) (๙) และ (๑๒)

(๑๗) ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
นอกจาก (๗) และ (๑๓)

(๑๘) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๑๙) ข้าราชการตำรวจแต่ชั้นผู้บังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(๒๐) ตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

(๒๑) ตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (๑) ที่เป็นผู้บริหารห้องกิ่น รองผู้บริหาร
ห้องกิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารห้องกิ่น และสมาชิกสภาพห้องกิ่น ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๓) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไป
ตามมาตรา ๔๕

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ
และให้รวมถึงทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีอยู่ในความครอบครองหรือ
ดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่
ต้องยื่นบัญชีมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นยื่นบัญชีกรณีเข้ารับตำแหน่งเฉพาะตำแหน่งแรก และให้มี
หน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่งไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งได้ ๆ ที่มีหน้าที่
ยื่นบัญชี

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง คำว่าคู่สมรสให้หมายความรวมถึง
ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

มาตรา ๔๕ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบ
ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการ
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง
กำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียด
ของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับ
แต่วันที่เข้าเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง และ
พ้นจากตำแหน่ง

(๒) ตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕)
(๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) และ (๒๐) ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง ทุกสามปีที่ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่
ของรัฐ และพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) ดำเนินตามระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด

ในกรณีบุคคลตามมาตรา ๙๕ ผู้ได้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพื่อไปดำรงตำแหน่งอื่น ที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมิได้เปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีเดิม จะแจ้งต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอใช้บัญชีดังกล่าวแทนการยื่นใหม่ก็ได้ แต่ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีที่ได้ยื่นไว้ จะยื่นบัญชีเฉพาะรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงก็ได้

มาตรา ๙๖ เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบ
ทรัพย์สินและหนี้สิน บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของนายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรี สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้เปิดเผยให้สาธารณะทราบโดยเร็ว
แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว

การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินออกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยคำนึงถึงสิทธิและการคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคลด้วย

มาตรา ๙๗ ในการยื่น การรับ การตรวจสอบ การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์และหนี้สิน หรือผลการตรวจสอบการรายงานเกี่ยวกับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวดนี้
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช.
อาจนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มากำหนดไว้ในหลักเกณฑ์นั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๙๘ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจะใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สิน หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง
ที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่ดีส่งที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การบังคับทางกฎหมายต่อไป

มาตรา ๙๙ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในสังกัดที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๕ เกี่ยวกับการ
เข้ารับและการพั้นจากตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีนั้น และรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ส่วนที่ ๒ การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

มาตรา ๑๐๐ เมื่อได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๙๕
ไว้แล้ว ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้มีการลงลายมือชื่อหรือการทำ dấuไว้ก่อนได้แกนการลงลายมือชื่อ^๑
กำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๑ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงานได้ส่วน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบความถูกต้องและความมือญจริงของทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อยืนยัน รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน แล้วแต่กรณี ตามบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงไว้แล้วดังกล่าว

(๒) ตรวจสอบที่มาของทรัพย์สินและหนี้สิน การเคลื่อนไหวทางการเงิน หรือการ ทำธุรกรรมของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ปรากฏพฤติกรรม หรือเหตุอุบัติความสับสนจากบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือจากข้อมูลแหล่งอื่นว่าผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สิน มีรายได้ หรือทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่สอดคล้องกับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือปรากฏ พฤติกรรมที่ว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือร่ำรวยผิดปกติ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ต่อไป

ภายหลังที่มีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งไว้แล้ว ต่อมาก็มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นตาย ยื่นม้ำมีตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมือญจริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและ หนี้สิน และที่มาของทรัพย์สินและหนี้สิน ตามวรรคหนึ่ง จากกองมรดกของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินดังกล่าว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ทั้งนี้ โดยอาจกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่ง หรือบางระดับ หรือเฉพาะมูลค่าทรัพย์สินที่มีจำนวนมากก็ได้

มาตรา ๑๐๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ทำการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ของบุคคลผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๑ แล้วให้เปิดเผยผลการตรวจสอบ ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดารงตำแหน่งที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีดังกล่าว ให้สาธารณชนทราบ

ภายหลังได้เปิดเผยผลการตรวจสอบแล้ว หากมีพฤติกรรมประพฤติหรือมีเหตุอุบัติ สงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการโดยมิชอบ หรือมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่า จะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติกรรมที่ว่ามีการถือครองทรัพย์สิน แทน อันมีลักษณะทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือร่ำรวยผิดปกติ ให้หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงาน ได้ส่วน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีดังกล่าวต่อไป เว้นแต่ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานดังกล่าวไม่มีชี้ สาระสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

มาตรา ๑๐๓ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวดนี้ หากมีพฤติกรรม ประพฤติหรือมีเหตุอุบัติ สงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการโดยมิชอบ หรือมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่า จะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือประพฤติ พฤติกรรมที่ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นได้เพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ส่วนราชการ หรือสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน หรือผู้ประกอบอาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สถาบันการเงิน และผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมทางการเงิน ดำเนินการและปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรายงานธุรกรรมตามมูลค่าที่กำหนด หรือธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อให้มีการจัดทำฐานข้อมูลธุรกรรมทางการเงินไว้ในระบบ โดยมิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานได้เปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ให้นำบทบัญญัติในเรื่องยืดหรืออายัดทรัพย์สินมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรានี้ด้วยโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้นำบทบัญญัติตามรา ๒๔ และมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีผู้ได้ใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่善良ที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นด้วย ให้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีนั้นทราบ และให้นำบทบัญญัติตามรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๖๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน และหนี้สินแล้วพบว่า มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือมีพฤติการณ์ร้ายผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน เพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามหมวด ๒ ส่วนที่ ๔ การไต่สวนกรณีร้ายผิดปกติต่อไป

หมวด ๕
การบังคับทางกฎหมาย

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาหรือผลการสอบสวนหรือไต่สวนคดีใดมีมูล ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและสำนวนการสอบสวนหรือสำนวนการไต่สวนและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยัง

(๑) อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลที่มีเขตอำนาจ กรณีข้อกล่าวหาเป็นเรื่องตามมาตรา ๓๘ (๑) และ (๒)

(๒) อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในศาลที่มีเขตอำนาจ กรณีข้อกล่าวหาเป็นเรื่องตามมาตรา ๓๙ (๓)

(๓) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งยอดถอน หรือประธานคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล ถ้าผลการไต่สวนปรากฏว่ามีมูลความผิดทางวินัย หรือมีมูลความผิดดังให้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และผู้ถูกกล่าวหาไม่เข่บคดีตามมาตรา ๕๖

(๔) ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินคดีกรณีจงใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยืนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๓๓๔ แล้วแต่กรณี

(๕) ศาลฎีกา เพื่อดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง กรณีตามมาตรา ๓๙ (๔)

(๖) ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ กรณีตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือมาตรา ๓๓๔

(๗) ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิ กรณีตามมาตรา ๑๔๒

(๘) ศาลที่มีเขตอำนาจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การส่งสำนวนหรือการเสนอเรื่องตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้ส่งไปพร้อมกับรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็น และสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ ต่ออัยการสูงสุดหรือต่อศาล เพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน

มาตรา ๑๐๗ 在การดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุดในขณะที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพ้องคดีเอง หรือยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษา

ในการดำเนินคดีอาญา กับผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการทหารตามมาตรา ๑๐๖ (๑) ให้อัยการสูงสุดโดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้

มาตรา ๑๐๙ ในกรณีที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องฟ้องคดีเงื่อน ให้แต่งตั้งผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เป็นผู้ว่าคดีเพื่อดำเนินคดีในชั้นศาลก็ได้ และให้มีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

การว่าความในชั้นศาลให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ซึ่งเป็นผู้ว่าคดีที่ได้รับแต่งตั้งที่มีสิทธิสามเสื้อครุยเนติบัณฑิตต้องสามารถเสื้อครุยนั้นด้วย

นอกจากมีอำนาจจ่าว่าความตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกพยาน หรือบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือซักถามก็ได้ และให้มีอำนาจเป็นโจทก์ในการดำเนินคดีอาญา หรือดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ลงนามในคำฟ้องหรือคำคู่ความ รวมถึง การว่าต่างหรือแก้ต่างในคดีที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจดำเนินคดีในชั้นศาลอุทธรณ์และศาลมีภัยการด้วย

ส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีอาญา

มาตรา ๑๐๙ เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๖ (๑) หรือ มาตรา ๑๐๗ เล้าแต่กรณี ให้วันนับพนักงานໄต่สวนหรือพนักงานໄต่สวน ดำเนินการ ดังนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตามวันเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด เมื่อมีพฤติกรรมในการขอ ให้ศาลออกหมายจับหรือมีเหตุที่จะออกหมายจับ เพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดีก็ให้ดำเนินการ ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับและจับผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดีต่อไป

การจับ ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปulkong หรือตำรวจดำเนินการจับ หรือร่วมกับพนักงาน ฝ่ายปulkong หรือตำรวจดำเนินการจับ เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องคดี

ให้พนักงานฝ่ายปulkong หรือตำรวจมีหน้าที่ดำเนินการจัดการตามหมายจับและ ให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการໄต่สวน หัวหนับพนักงาน ໄต่สวน และพนักงานໄต่สวน

ในกรณีที่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามหมายจับ ให้รับส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อฟ้องต่อศาล โดยเร็ว ในกรณีที่ไม่อาจส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลได้ทัน ก็ให้พนักงานฝ่ายปulkong หรือตำรวจมีอำนาจ ควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้เท่าที่จำเป็น โดยให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังสถานีตำรวจน้ำ เพื่อรอส่งตัว ผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดีต่อไป

มาตรา ๑๖๐ ในการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาและการปล่อยชั่วคราว ให้หัวหน้า พนักงานได้ส่วน หรือพนักงานได้ส่วน หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๖๑ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำเนาคดีอาญาตามมาตรา ๑๖ (๑) ไว้แล้ว (๑) ในกรณีที่เป็นการดำเนินคดีกับบุคคลตามมาตรา ๕๙ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการ พ้องคดีตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ในกรณีที่เป็นการดำเนินคดีกับบุคคลอื่นนอกจาก (๑) ให้อัยการสูงสุดดำเนินการ พ้องคดีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้อธิบายสำเนาการได้ส่วนของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำเนาการสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้อัยการสูงสุดดำเนินการพ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตาม วาระคนนึง (๒) ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับสำเนาคดีดังกล่าว และหากพ้นระยะเวลาเก้าสิบวันแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกสำเนาคืนเพื่อฟ้องคดีเองได้ เว้นแต่ภายใต้ระยะเวลาดังกล่าว อัยการสูงสุดมีความเห็นว่าสำเนาคดียังมีข้อไม่สมบูรณ์ ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๖๒ ต่อไป

มาตรา ๑๖๒ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่า สำเนาการได้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์พอก็จะดำเนินคดีได้ ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อร่วมกันตั้ง คณะกรรมการขึ้นคนละคนนึง โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียว กัน

การตั้งคณะกรรมการตามวาระคนนึง ให้มีผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากัน เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ภายในเก้าสิบวัน แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดี ต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

กรณีคณะกรรมการพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันตามวาระสอง หรือเป็นกรณี คณะกรรมการเห็นว่าสำเนาการได้ส่วนไม่สมบูรณ์พอก็จะฟ้องคดี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ พิจารณาว่าจะเรียกสำเนาการได้ส่วนจากอัยการสูงสุดเพื่อยื่นฟ้องคดีเองหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๑๖๓ ในกรณีที่ศาลพิพากษายกฟ้องในคดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ หากอัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา ให้อัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกามิฉะน้อยกว่าสิบห้าวัน ในกรณี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฎีกາได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๖๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. ต้องยื่นคำร้องต่อศาลหรือมีอำนาจ

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

၁၃၂

၁။ မြန်မာနိုင်ငြင်သော အမျိုးမျိုးရှိသူများ၏ လုပ်လမ်းမြှောက်မှုများ
၂။ မြန်မာနိုင်ငြင်သော အမျိုးမျိုးရှိသူများ၏ လုပ်လမ်းမြှောက်မှုများ
၃။ မြန်မာနိုင်ငြင်သော အမျိုးမျိုးရှိသူများ၏ လုပ်လမ်းမြှောက်မှုများ

የኢትዮጵያ ቴወስደሚሸጠና የሰነድዎች

มาตรา ๑๗ เมื่อความประภูมิจากการต่อส่วนว่า ผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อาจร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวนเป็นราคางานได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวนเป็นราคางานได้ที่บุคคลได้มาจากการ

จำหน่าย จ่ายโอนด้วยประการใดๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นได้อันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

มาตรา ๑๘ บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ร้องขอให้ศาลริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวนเป็นราคางานได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ เพื่อจุ่งใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวนเป็นราคางานได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวนเป็นราคางานได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศได้มาจากการกระทำความผิดหรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายอื่น

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวนเป็นราคางานได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่า จะให้ เพื่อจุ่งใจบุคคลให้กระทำความผิดหรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๕) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวนเป็นราคางานได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๖) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นได้อันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓)

(๔) หรือ (๕)

มาตรา ๑๙ ในการร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สินตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจคำนวนมูลค่าของทรัพย์สินนั้นในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ทรัพย์สินนั้นมา หรือ มูลค่าของทรัพย์สินนั้นในขณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดแล้วแต่ว่า มูลค่าในขณะใดจะมากกว่ากัน และขอให้ศาลสั่งให้ชำระเงินหรือสั่งให้รับทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิดแทนตามมูลค่าดังกล่าวภายใต้ศาลมีกำหนด

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ

የኢትዮጵያውያንድ ተቋማዊ ስራውን አገልግሎት የሚከተሉ የዚህ ዓይነት ጥናት መሆኑን የሚያስፈልግ ይችላል

မြန်မာနိုင်ငံပေးသွေးကျင်းမှုများလောက်နေပေးလေဖြစ်ကြရ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՇՄԱԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ԱՐՄԵՆԻԱ ԱՐՄԵՆԻԱ ԱՐՄԵՆԻԱ ԱՐՄԵՆԻԱ ԱՐՄԵՆԻԱ

ՀԱՅՈՒՄ ԵՎ ՑՈՒՅԻ ՏԱՐԱՆԻ ԽՐԱԿԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿՐՈՒՅԹ ԱՐՄԵՆԻԱ ԱՐՄԵՆԻԱ

សាស្ត្រឈាន់ខ្លួន និងការរៀបចំ នូវការ និងការរៀបចំ នូវការ និងការរៀបចំ នូវការ

118 21141 M1891 2 21 2 8 11 14 M1891 M1891 2 21 2 8 11 14 M1891 2 21 2 8 11 14 M1891

81-1188888-8 Q11

ԹՐԱՎԵՆԱԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԳՈՎՐԾՄԱՆ ԽՈՐԱգՈՎՐԾ ԽՈՐԱԿՈՒՅԹ

ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԵՎ

၆၅၆

ମୁଖ୍ୟମନ୍ୟାନ୍ ଉପରେ କୌଣସି ପାଇଲୁଛନ୍ତି ଏହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

УЧЕБНИК

บทบัญญัติมาตรานี้ ให้ใช้บังคับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอาญา
คดีทุจริตและประพฤติมิชอบด้วย

มาตรา ๑๒๓ ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดให้ยกคำร้องของ
อัยการสูงสุด หรือของประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และ
ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุ
ที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร้ายแรงผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้
ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตาม
กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้นฯ ในกรณีที่ไม่มี
กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการ
ดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความได้ขึ้นอ้างอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรม
กับบุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหานั้นได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่มี
กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น
แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๔ การโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่ได้กระทำภายหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้ตรวจสอบเท็จจริงผู้ถูกกล่าวหารายได้แล้ว
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขอให้ศาลมีสั่งเพิกถอนการโอน
หรือระงับการกระทำนั้นฯ ได้ เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาลว่า
ตนได้รับโอนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน

ในกรณีที่มีการโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินภายนอกจากที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติและส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีแล้ว ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจยื่นคำร้อง
ต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๑๒๕ ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าร้ายแรงผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตกเป็นของแผ่นดิน
ให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศ
ผู้ร้องขอหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หากไม่สามารถบังคับเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมด
หรือแต่บางส่วน ให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่
ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลมีสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดแล้ว หากปรากฏว่ามีการโอนหรือ
การกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถ
บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินที่ถูกศาลมีสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่น
คำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนนั้นได้ หากไม่สามารถเพิกถอนการโอนนั้นได้ เพราะเหตุแห่งการ

แปลงสภาพหรือเหตุอื่นก็ให้ดำเนินการบังคับคดีเพื่อเป็นการรับทรัพย์ตามมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในการบังคับคดีเอกกับทรัพย์สินที่ถูกศาลาสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจหักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือเงินตามมาตรา ๑๒๒ ได้ด้วย

มาตรา ๑๒๖ ในกรณีคำร้องหรือฟ้องคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามบทบัญญัติในส่วนนี้ ให้แต่งตั้งผู้ว่าคดี บ.ป.ช. เป็นผู้ว่าคดีเพื่อดำเนินคดีในชั้นศาลก็ได้
ในการบังคับคดี ให้กระทำการคลังเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และให้พนักงานอัยการหรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ

ส่วนที่ ๔ การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๒๗ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับอำนาจใต้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๐๖ (๓) ไว้แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าส่วนอำนาจใต้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งอำนาจใต้ส่วนของประธานกรรมการ ป.ป.ช. ให้ประธานกรรมการ ประชานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ โดยเริ่วโดยให้ยึดส่วนอำนาจใต้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของความเห็นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในส่วนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหานั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลค่าความผิด และมีให้กำกับหมาย ระเบียบ

หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้น ๆ ในเรื่องระยะเวลาการดำเนินการทางวินัยหรือสั่งลงโทษ มาใช้บังคับ

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหานั้น ให้ส่งสำเนา การได้ส่วนไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ในการส่งสำเนาการได้ส่วนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๑๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในคดีร้ายแรงผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ถือว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ โดยให้ส่งสำเนาการได้ส่วนแจ้งไปยังบังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานกรรมการของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของ ผู้ถูกกล่าวหา เพื่อสั่งลงโทษเลื่อนอขึ้นหรือปลดออกต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารห้องถิน รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหาร ห้องถิน และสมาชิกสภาห้องถิน ให้ส่งสำเนาการได้ส่วนไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการ ถอดถอนจากตำแหน่งด้วย และให้ถือว่าเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าตำแหน่งใด

มาตรา ๑๒๙ เมื่อได้รับสำเนาการได้ส่วนตามมาตรา ๑๒๗ หรือมาตรา ๑๒๘ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล พิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนา และให้ส่งคำสั่งลงโทษให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

มาตรา ๑๓๐ หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือคณะกรรมการ บริหารงานบุคคลผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๘ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนหรือประธานกรรมการของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือผิดกฎหมาย ตามกฎหมายหรือระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้น

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ไม่ดำเนินการทางวินัยหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่ง ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือ คณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการ บริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้สั่ง แต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ และแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้

มาตรา ๑๓๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกกลงโทษตามมาตรา ๑๒๗ หรือมาตรา ๑๒๘ จะใช้สิทธิอุทธรณ์คุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระบุเป็น หรือข้อบังคับ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้นๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายใต้สามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๑๓๒ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหานำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองสืบเนื่องจาก การถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร จะยื่นคำร้องสอดเข้าไปในคดีเพื่อเป็นคู่ความฝ่ายที่สามเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คุ้มครอง หรือบังคับ ตามสิทธิและอำนาจหน้าที่ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐผู้ใด มีหน้าที่ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการต่อส่วน หรือหน้าพนักงานต่อส่วนตาม มาตรา ๒๔ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย และให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งอดีตคนผู้นั้นดำเนินการตาม อำนาจหน้าที่ และแจ้งผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป และให้ผู้นั้นรับผิดทางอาญาด้วย

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง เป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการต่อส่วน หรือพนักงานต่อส่วน ให้ถือว่าเป็น การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๕ การดำเนินคดีกรณีเจ้าหน้าที่ไม่ยืนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

มาตรา ๑๓๔ เมื่อปรากฏว่าผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เสนอเรื่องต่อศาลอาญาแผนคดีอาญาของผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อวินิจฉัย กรณีเป็นบุคคลตามมาตรา ๙๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เว้นแต่ผู้ดํารงตำแหน่งผู้บริหารห้องคลิน และสมาชิกสภาพห้องคลินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้เป็นตำแหน่งที่ต้องยืนบัญชี และ

(๒) ให้เสนอเรื่องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อวินิจฉัย กรณีเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐอันที่มอยู่ในเขตอำนาจศาลอาญาแผนคดีอาญาของผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมือง ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลหรือว่าความ หรือดำเนินกระบวนการ พิจารณาในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาવินิจฉัย

ในการดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาตามวาระคนี้ให้นำบทบัญญัตามาตรา ๑๗๕ มาใช้บังคับ และห้ามมิให้ดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใดเป็นเวลาห้าปี

มาตรา ๑๗๕ ผู้ดำเนินการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้ถือเป็นการฝ่าฝืนทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงหรือเป็นความผิดวินัยแล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็นข้อผิดหลงเล็กน้อย หรือมิได้มีเจตนากระทำผิด

ส่วนที่ ๖

การฝ่าฝืนทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๗๖ ในกรณีมีการเข้าซื้อกล่าวหาบุคคลตามมาตรา ๕๖ ว่ามีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมอย่างร้ายแรงและเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้สรุป ข้อเท็จจริงแล้ว หากมีมติตัดยศแนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติกรรมหรือกระทำการความผิดตามที่ได้สรุป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย

เมื่อศาลมีคำประพันธ์ที่รับฟ้องตามวาระคนี้ ให้นำบทบัญญัตามาตรา ๑๗๕ มาใช้บังคับ การเสนอเรื่องต่อศาลมีค่าตามวาระคนี้ คณธรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ดำเนินคดีในศาลแพ่งได้

มาตรา ๑๗๗ ในกรณีที่คณธรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่ามีการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งและวรคสอง เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย หรือการเสนอ การประญัดติ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ให้คณธรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพิจารณา

การสอบสวนตามวาระคนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณธรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๗๘ เมื่อคณธรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการสอบสวนแล้ว เห็นว่า กรณีมูล ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการต่อไป และให้นำความในมาตรา ๑๗๖ วรรคสาม มาใช้บังคับ

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่า มีการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือหรือมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ให้พ้นจากความรับผิด

การเรียกเงินคืนกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสามหรือ
วรรคสี่ ให้กระทำได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่มีการจัดสรรงบประมาณนั้น

มาตรา ๑๗ “ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. และ
ศาลรัฐธรรมนูญหรือบุคคลใดจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ มิได้

ส่วนที่ ๗

การเพิกถอนสิทธิหรือการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มาตรา ๑๕๐ ในการนี้ที่มีการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการ พ.ป.ช. ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐ และปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้องหรือคำกล่าวหา
การตรวจสอบหรือการไต่สวนว่า การกำหนดนโยบาย หรือการออกข้อกำหนดที่มีลักษณะเป็นการ
ออกกฎหมายไม่ชอบด้วยกฎหมาย การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือการอื่นใด เป็นเหตุให้รัฐเกิดความ
เสียหายในลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยมิชอบ หรือส่อว่ามีการใช้อำนาจ
ไปในทางทุจริต หรือมีลักษณะเป็นการให้สัญญาสัมปทานที่เป็นการผูกขาด ตัดตอน ให้คณะกรรมการ
พ.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อเพิกถอนการกระทำดังกล่าวได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางมิชอบโดยการอนุญาต อนุญาต หรือการออกคำสั่ง หรือให้ประโยชน์แก่บุคคลใดที่มีลักษณะเป็นการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติหรือ การออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินอันเป็นการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือการที่หน่วยงานของรัฐละเลยต่องานที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

มาตรา ๑๔๑ ในกรณีที่มีการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐและปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐมีพฤติกรรมในการกระทำการที่ไม่ดีตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐและเป็นเหตุที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐนั้น หรือมีลักษณะของการกระทำที่เป็นการอื้อประโอยชน์ต่อภาคเอกชน หรือมีการจัดซื้อจัดจ้างที่แพงเกินความเป็นจริงหรือการเบิดเผยราคากลางโดยไม่สมเหตุสมผลโดยมุ่งหมายเพื่อมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือในกรณีที่ผู้ดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาอันมีลักษณะเป็นความผิดตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจพ้องคิดต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนการกระทำ

หรือยกเลิกการเสนอราคาในครั้งนั้นได้ และให้มีอำนาจในการเรียกค่าเสียหายกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสนอราคាតั้งกล่าวได้ด้วย

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีการเสนอราคายังต่อหน่วยงานของรัฐ และได้มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐไปแล้วด้วย

มาตรา ๑๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ข้อกล่าวหาใดมีลักษณะผิดตามมาตรา ๗๔ นอกจากการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๒๗ แล้วหากปรากฏข้อเท็จจริงในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้อันมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่ผู้ถูกกล่าวหาได้อันมัติหรืออนุญาตด้วยทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันได้รับรายงานดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัตามาตรา ๑๓๐ มาใช้บังคับ เพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้บังคับบัญชาด้วยโดยอนุโลม และอาจต้องรับโทษทางอาญาด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๓ 在การพ้องคดีปักรองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอื่น เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เพื่อดำเนินคดีแทนแล้ว ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินคดีในชั้นศาลได้

หมวด ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๔๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าคดีได้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำ弥้อ ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยค่าหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ การร่ำรวยผิดปกติ หรือข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำการผิดอาญาโดยเจตนา เนื่องจากการดำเนินการ

หรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อขอรับค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยาบาลคดีอาญาด้วย

มาตรา ๑๔๕ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติ หรือการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินหรือหนี้สินของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หากผู้ใดซึ่งของ แจ้งเบาแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ภักดิ้งกล่าวหาหรือผู้ถูกตรวจสอบ รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการซื้อขาย แจ้งเบาแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นผลให้ทรัพย์สินที่ร้ายผิดปกติ หรือทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาลแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสินบนตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจจัดให้มีรางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นได้แก่บุคคลตามกำหนด หรือจัดให้มีเงินสินบนแก่บุคคลตามมาตรา ๑๔๔ แล้วแต่กรณี จากกองทุนป้องกันและปรับปรามการทุจริต หรือจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๔๖ ในการนี้ที่บุคคลตามมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการหรือให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาแสหรือข้อมูลของบุคคลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปรับปรามการทุจริตอย่างยิ่ง และสมควรได้รับยกย่องให้เป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยทั่วไป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และระดับตำแหน่งให้แก่บุคคลนั้นตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๔๗ ในการนี้บุคคลตามมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อบุคคลนั้nrองขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหากยังคงปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิมต่อไป อาจถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเนื่องจากการกล่าวหาหรือการให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาแสหรือข้อมูลนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีพยานหลักฐานเบื้องต้นอันควรเชื่อได้ว่าน่าจะมีเหตุดังกล่าว ให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ได้รับความคุ้มครองหรือมีมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรต่อไป และอาจเสนอให้มีการกำหนดตำแหน่งและสิทธิประโยชน์อื่น เพื่อคุ้มครองบุคคลนั้นในหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่ต่างกันระหว่างตำแหน่งที่บุคคลดังกล่าวเคยดำรงตำแหน่งอยู่เดิม

มาตรา ๑๔๘ บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหารายไดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหารายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นหรือ

ผู้ถูกกล่าวหารายอื่นนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้กันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นบุคคลตาม วรรคหนึ่งไว้เป็นพยานแล้ว ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัย กับบุคคลซึ่งถูกกันไว้เป็นพยานนั้น และอาจได้รับความช่วยเหลือได้ตามสมควรจนคดีถึงที่สุด

การคุ้มครองตามวรรคสอง ย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งตำแหน่งของพยานที่ดำรงอยู่ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นด้วย เว้นแต่บุคคลนั้นไม่สมควรได้รับการคุ้มครอง เมื่อคำนึงถึงพฤติกรรมและสภาพของการกระทำผิดแล้ว หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการกันไว้เป็นพยาน

มาตรา ๑๔๙ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะรายการและจำนวนรายการลงไว้ในระบบข้อมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ และเปิดเผยรายการลงไว้ในประกาศจัดซื้อจัดจ้าง รวมถึงแสดงแหล่งที่มาของรายการ และให้เปิดเผยรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐด้วย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่มีการทำสัญญา ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐนั้น มีหน้าที่แสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต่อกรมสรรพากรโดยใช้เกณฑ์คงค้าง นอกเหนือจากบัญชีงบดุลปกติ ที่ยื่นประจำปี เพื่อให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการคำนวนภาษีเงินได้ในโครงการ ที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในกรณีที่ปรากฏจากการตรวจสอบหรือการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า บุคคลหรือนิติบุคคลใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกรณีมีความจำเป็นที่ จะต้องตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินหรือการชำระภาษีเงินได้ของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประสานงานและสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับเรื่องดังกล่าว ไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร เพื่อดำเนินการอย่างโดยย่างหနีอันเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เนื่องจากการใช้อำนาจ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรในการกำหนดมาตรการเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐรับไปปฏิบัติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการ ไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการในเรื่องนั้นแล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก็ได้

มาตรา ๑๕๐ ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๔๙ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของรายการที่ประกาศกำหนด หากพบว่ารายการมีความ ไม่เหมาะสมอันเป็นข้อหาในการใช้จ่ายเงินงบประมาณไปโดยมิชอบ หรือไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือ

ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในลักษณะผิดวินัยการเงินการคลัง ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัย การเงินการคลังของรัฐ

ในการรับและตรวจสอบบัญชีแสดงรายการรับจ่ายของโครงการที่เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐ ให้กรรมสิทธิ์มีอำนาจในการรับและตรวจสอบภาษีเงินได้ของบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐว่ามีการชำระภาษีถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง เพื่อดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องนั้น

ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับโครงการของรัฐที่บุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคู่สัญญา หากพบว่ามีธุรกรรมทางการเงินที่ผิดปกติก็ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ในกรณีที่หน่วยงานตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรคสาม หากพบว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ พ.ป.ช. ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ พ.ป.ช. ดำเนินการตามกฎหมาย

หน่วยงานของรัฐได้ฝ่าฝืนไม่ประการราคากลาง ให้ส่อว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง มีความผิดทางวินัยหรือเป็นเหตุที่จะถูกถอนออกจากตำแหน่งหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ในการตรวจสอบราคากลางตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ พ.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๕๑ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และ อำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งได้รับมอบหมาย หรือดำเนินการแทน คณะกรรมการ พ.ป.ช. ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้อย่างเพียงพอ

มาตรา ๑๕๒ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอนออก ที่พบรการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงาน ของตน มีหน้าที่ต้องร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำการผิดต่อพนักงานสอบสวน ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอนออก ปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นความผิดวินัย หรือความผิดอาญา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕๓ ให้คณะกรรมการ พ.ป.ช. จัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและ ขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคดีที่อยู่ระหว่างการไต่สวนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน พ.ป.ช. ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดีด้วย

หมวด ๖

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๑๕๔ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญา ในลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง ในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีส่วนในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำบทัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คู่สมรสตามวรรคสามให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

มาตรา ๑๕๕ ให้นำบทัญญัติมาตรา ๑๕๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการ ของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชน์จำกัด ซึ่งมิใช่บริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕๔ (๒) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๑๕๖ บทบัญญัติตามตรา ๑๕๔ มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจจำกัด ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา ๑๕๗ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เมื่อแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการฯ กำหนด

บทบัญญัตินี้เรียกว่า “มาตรา ๑๕๗” และให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕๘ บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

หมวด ๗
การบูรณาการงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๕๙ ในหมวดนี้

“ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต” หมายความว่า แนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน “แผนปฏิบัติราชการประจำปี” หมายความว่า แผนปฏิบัติการที่แปลงจากยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามประเด็นยุทธศาสตร์ในลักษณะของโครงการหรือกิจกรรมในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ ไม่ว่าโครงการหรือกิจกรรมนั้นจะดำเนินการโดยจังหวัด กระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือเอกชน

“งบประมาณ” หมายความว่า รายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามประเด็นยุทธศาสตร์และพื้นที่จังหวัด ยึดคำขอจัดตั้งตลาดสำนักงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี

มาตรา ๑๖๐ ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๑๖๑ ให้มีคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ บ.ป.ช.” มีอำนาจและหน้าที่ในการบูรณาการงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามเจตนากรณ์แห่งรัฐธรรมนูญและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและแผนปฏิบัติราชการประจำปี

มาตรา ๑๖๒ ให้คณะกรรมการ บ.ป.ช. ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี และประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานกรรมการร่วม
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- (๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ
- (๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ
- (๖) ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการ
- (๗) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ
- (๘) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ
- (๙) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรรมการ
- (๑๐) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ
- (๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ
- (๑๒) เลขาธิการคณะกรรมการ บ.ป.ช. เป็นกรรมการ
- (๑๓) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๑๔) เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นกรรมการ
- (๑๕) ประธานสภาพัฒนาการแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
- (๑๖) ประธานกรรมการสภาพหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
- (๑๗) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประชาสัมพันธ์ ด้านละหนึ่งคน ที่นายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการ บ.ป.ช. ร่วมกันแต่งตั้ง เป็นกรรมการ
- (๑๘) เลขาธิการคณะกรรมการ บ.ป.ช. เป็นกรรมการและเลขานุการ
ให้คณะกรรมการ บ.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือภาคเอกชนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ
องค์ประชุมและการประชุมของคณะกรรมการ บ.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
ให้สำนักงาน บ.ป.ช. ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ บ.ป.ช.
และหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. มอบหมาย

มาตรา ๑๖๓ ให้คณะกรรมการ บ.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางแผนในการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแบบบูรณาการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริตให้ครอบคลุมทั้งในเชิงประเด็นยุทธศาสตร์และในเชิงพื้นที่ในแต่ละจังหวัด รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) พิจารณากรอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด การจัดทำและการบริหารงบประมาณจังหวัด

(๔) พิจารณา กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และคำของบประมาณของจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และนำเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

(๕) กำหนดมาตรการในเชิงยับยั้งการทุจริตในกรณีที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศ หรือพิจารณาสั่งการเร่งด่วนไปยังส่วนปฏิบัติการพิเศษ เพื่อดำเนินการตรวจสอบหรือออกคำสั่งยับยั้งการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐหรือโครงการต่าง ๆ ที่ส่อไปในทางทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

(๖) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตาม (๑) (๓) (๔) และ (๕) เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(๗) การบริหารและสนับสนุนปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแบบบูรณาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในทุกปี ทั้งนี้ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยแพร่ต่อสาธารณะด้วย

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณทํางานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ เพื่อบูรณาการที่ด้วย
ตามที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. มอบหมาย

ให้มีการประชุมคณะกรรมการ บ.ป.ช. อย่างน้อยปีละสองครั้ง

มาตรา ๑๖๔ ให้กรรมการตามมาตรา ๑๖๒ (๗) มีภาระอยู่ในตำแหน่ง
คราวลະສາມປີ

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งได้อีก แต่ต้องไม่เกินสองวาระ

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่ง ดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๑๖๕ นอกจากการพั้นจากทำแห่งตามวาระ กรรมการตาม
มาตรา ๑๖๒ (๗) พันจากทำแห่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้พันจากทำแห่ง เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่
หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ
โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิก
พระองค์การเมือง กรรมการหรือผู้ดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรฯ กรรมการพระองค์การเมือง

(๘) ขาดการประชุมสองครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันควร

มาตรา ๑๖๖ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๖๒ (๗) พันจากทำแห่ง
ก่อนวาระ ให้นายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการ ป.ป.ช. ร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ
เช่นเดียวกัน เป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมีระยะเวลาการดำรงทำแห่งเท่ากับ
ระยะเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา ๑๖๗ ให้มีคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ บ.ป.จ.” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน
อัยการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจนครบาลจังหวัด คลังจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัด พานิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนัก
ตรวจสอบแผ่นดินจังหวัด ผู้อำนวยการการการเลือกตั้งประจำจังหวัด รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคง
ภายในจังหวัด (ฝ่ายทหาร) หอการค้าจังหวัด เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช.
ประจำจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการ บ.ป.จ. มีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน
องค์ประชุมและการประชุมของคณะกรรมการ บ.ป.จ. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๑๖๘ ให้คณะกรรมการ บ.ป.จ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ปัญหาการทุจริต ความไม่โปร่งใส หรือข้อบกพร่องจากการ
ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลภายในจังหวัด

(๒) จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนและศึกษาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวแบบการดำเนินงาน
ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในจังหวัด

(๓) ดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ร่วมด่วนของจังหวัดที่ได้จัดลำดับไว้ด้วยกลไกของหน่วยงานหรือองค์กรภายในจังหวัด เพื่อให้เกิดมีส่วนร่วมมั่นคงทำกิจกรรม โครงการ หรือโครงการสหทธิ์ระดับจังหวัด

(๔) สนับสนุนการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ

(๕) กำกับ ดูแล ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในจังหวัด และรายงานผลต่อคณะกรรมการ บ.ป.ช. ไตรมาสละหนึ่งครั้ง

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ บ.ป.จ. มอบหมาย

มาตรา ๑๖๙ การจัดทำแผนปฏิบัตรราชการประจำปี การจัดทำและการบริหารงบประมาณตามประเด็นยุทธศาสตร์และในเชิงพื้นที่ในแต่ละจังหวัด รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายอื่น รวมถึงการเสนอของบประมาณต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗๐ ให้คณะกรรมการ บ.ป.ช. คณะกรรมการ บ.ป.จ. คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. หรือคณะกรรมการ บ.ป.จ. แต่งตั้ง มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. กำหนด

หมวด ๘

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้ง อำนาจหน้าที่ และการบริหารราชการ

มาตรา ๑๗๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน บ.ป.ช.” เป็นส่วนราชการขั้นตรงต่อคณะกรรมการ บ.ป.ช. และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๗๒ สำนักงาน บ.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการ บ.ป.ช. และมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ บ.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพตามมติหรือแนวทางที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. กำหนด

(๒) ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระ ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

(๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) รับรายงาน เก็บรวบรวม ติดตาม ตรวจสอบ ศึกษาวิเคราะห์ รายงานการทำธุกรรมที่ส่งให้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๕) เก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สินที่ได้มีการยึด อัยด หรือที่ศาลมีคำสั่งให้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวแทน

(๖) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต ในวงราชการ การเมือง และประชาชน

(๗) บูรณาการในการจัดทำกฎหมายศาสตร์ ประสาน และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๘) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือภาคเอกชน

(๙) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และตามที่กฎหมาย

บัญญัติ

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีอำนาจออก ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๗๓ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอบประมาณรายจ่ายตามดังของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อคณะกรรมการที่รับผิดชอบนั้นเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติลงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะกรรมการต้องทำความเห็นก่อนที่จะดำเนินการจัดสรร งบประมาณของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติลงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

ในการเสนอหรือพิจารณางบประมาณรายจ่าย ร่างพระราชบัญญัติลงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติลงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง หรือในการพิจารณาเรื่องใดเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ถ้าเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอ คณะกรรมการต้อง สถาบันราชภัฏ วุฒิสถา หรือคณะกรรมการอิกราที่เกี่ยวข้อง อาจอนุญาตให้เลขานุการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมาซึ่งได้

มาตรา ๑๗๔ เงินงบประมาณที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับ
จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๗๕ หากมีเงินเหลือจ่าย ไม่ต้องนำส่งคลัง
ความในวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงรายรับ รายได้หรือค่าธรรมอื่นของสำนักงาน ป.ป.ช.
ที่ไม่ต้องนำส่งคลังด้วย เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๗๕ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศกำหนด
ให้กระทรวง ทบวง กรม ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามกฎหมาย
ตามกฎหมายในเรื่องใด ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับการยกเว้น หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามกฎหมาย
ในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๑๗๖ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยรับตรวจสอบตามกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจสอบเงินแผ่นดิน

เมื่อสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบบัญชีและการเงิน
ทุกประเภทของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชี
ต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการต่อโดยไม่ซักซ้ำ

มาตรา ๑๗๗ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๗๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยอาชีวะปืน
เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาชีวะปืนและกฎหมายว่าด้วยการควบคุม
ยุทธภัณฑ์เข่นเดียวกับราชการทหารและตำรวจตามกฎหมายดังกล่าว

สำนักงาน ป.ป.ช. จะมีอาชีวะปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียมอาชีวะปืนและยุทธภัณฑ์ ชนิดใด ขนาดใด จำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด

การมี การใช้ และการพอาชีวะปืน เครื่องกระสุนปืน และยุทธภัณฑ์ไปใช้ในการปฏิบัติ
หน้าที่ของกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการได้ส่วน หัวหน้าพนักงานได้ส่วน พนักงานได้ส่วน และพนักงาน
เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๗๙ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็น
ผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมี
ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน
ป.ป.ช. โดยมีรองเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ
ตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกิจการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้ เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้แทนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อการนี้ เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแห่งก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙๐ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปี และให้ดำรงตำแหน่ง ได้เพียงวาระเดียว

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออกจากตำแหน่ง
- (๔) มีพระบรมราชโองการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- (๕) ถูกลงโทษทางวินัยโดยออกหรือปลดออก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๘) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๙) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกกุฎិสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรค การเมือง กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง
- (๑๐) เป็นผู้จัดการ กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทนหรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือองค์กรใดๆ ซึ่งดำเนินธุรกิจเพื่อหากำไร

มาตรา ๑๙๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด” เป็นส่วนราชการในสังกัด สำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นหัวหน้าส่วนราชการ ระดับจังหวัด

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตำแหน่ง ที่เรียกว่าอย่างอื่น เป็นหัวหน้าส่วนราชการภาค

ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค มีหน้าที่รับผิดชอบ งานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืองานอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และให้หัวหน้า ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในจังหวัดหรือภาค ของตน แล้วแต่กรณี ขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีอำนาจในการสั่งราชการ การ อนุมัติ การอนุญาต และลงนามในหนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามที่เลขาธิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนที่ ๒
การบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๑๔๒ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจอกรับเบี้ยบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายใต้ของสำนักงาน ป.ป.ช. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การลหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. การพ้นจากตำแหน่ง การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสังกัดราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วันยี่ วันสถาปนาและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการและลูกจ้าง เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโอนและการเทียบชั้นเพื่อแต่งตั้งข้าราชการประเภททั่วไปให้ดำรงตำแหน่งสาขากระบวนการยุติธรรม

(๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๕) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี

(๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของกรรมการ ป.ป.ช. ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

(๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งอัตรากำลัง ค่าตอบแทน การจ้างตัววาย

(๘) การแต่งตั้งคณะกรรมการ บุคคลหรือคณะกรรมการบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตามแต่จะน้อมอบหมาย

(๙) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๐) การจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพซึ่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษอื่นแก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนในกรณีข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่ง หรือคดีอื่น รวมทั้งการให้เงินช่วยเหลือจากการถูกดำเนินคดีหรือการไปเป็นพยานศาล

(๑๒) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเก็บย่อนอายุของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

- (๑๓) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้ง การลายุดราชการและการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่น วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๑๔) กำหนดประมวลจริยธรรมของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๑๕) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการไต่สวน คณะกรรมการ และ คณะกรรมการที่คุณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง
- (๑๖) การวางแผนเบื้องต้นด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และ การทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลตั้งกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ด้วย
- (๑๗) วางแผนเบื้องต้นด้วยการจัดการพยาบาลักฐานของกลางในคดีและ ทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวตาม มาตรา ๑๗๒ (๕)
- ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ลงนามและ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๘๓ ให้มีคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. ประกอบด้วย คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นกรรมการและ เลขาธิการโดยตำแหน่ง ทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และมีอำนาจกำหนดตำแหน่ง และการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับการกำหนด ตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายที่บัญญัติไว้ในลักษณะเดียวกัน

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการ ป.ป.ช. ให้จำแนกประเภทตำแหน่งเป็นตำแหน่ง ในสาขาวรรณการยุทธิธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาวิชา ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเภทตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล คำว่า “ก.พ.” ให้ หมายถึงคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และ คำว่า “ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการ รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขั้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการ บริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงาน บุคคล มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ได้ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ เช่นเดียวกับคณะกรรมการสามัญ ประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และ
คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมในอัตราเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ.
กระทรวงด้วย

ส่วนที่ ๓
ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๑๙๔ การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้แบ่ง
ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกเป็น ๒ ประเภท

- (๑) ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม
- (๒) ข้าราชการสาขาทั่วไป

ตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ตามวรคหนึ่ง จะมีชื่อเรียกและมีอัตราเท่าใด
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ และมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบำนาญของข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ได้ถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพ
เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น จนต้อง^๑
ออกจากราชการเพราเหตุทุพพลภาพ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้น^๒
เป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการคำนวนบำเหน็จบำนาญก็ได

มาตรา ๑๙๕ 在การกำหนดตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ในสาขา
กระบวนการยุติธรรมนั้น จะต้องเป็นผู้มีพื้นความรู้สำเร็จการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมาย
ขึ้นไป หรือสอบไล่ได้เป็นเกณฑ์ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งนิติบัณฑิตยสภา
หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาวิชานั้นจะยังประโยชน์ต่อการ
ปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการใต้ส่วน
และวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย หรือการดำเนินคดีในชั้นศาล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับตำแหน่งข้าราชการประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขาอาชีพ
และตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะมีตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได

ในส่วนของตำแหน่งทางบริหารนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศ
กำหนด

มาตรา ๑๙ ตำแหน่งและระดับของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด และการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง^๑
ให้เป็นไปตามบัญชีอัตรางานเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๙๑ ในการกำหนดตำแหน่งและระดับของข้าราชการสาขากระบวนการ
ยุติธรรม อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร มีระดับ ดังนี้
  - (ก) ระดับต้น
  - (ข) ระดับสูง
- (๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการยุติธรรม มีระดับ ดังนี้
  - (ก) ระดับต้น
  - (ข) ระดับสูง
- (๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการยุติธรรม มีระดับดังนี้
  - (ก) ผู้ช่วยพนักงานได้ส่วน
  - (ข) พนักงานได้ส่วน ได้แก่ ระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง และระดับผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหัวหน้าพนักงานได้ส่วนระดับต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
กระบวนการยุติธรรม ตาม (๑) (๒) และ (๓) (ข) ยกเว้นพนักงานได้ส่วนระดับต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การเลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการ
ยุติธรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้คำนึงถึงผลงาน
ความประพฤติ สมรรถนะ การลงโทษทางวินัย คุณภาพ ปริมาณ การรักษาวินัย ความประพฤติ
คุณธรรม และจริยธรรม มาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๙๒ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกระบวนการยุติธรรมตำแหน่ง^๒
ผู้ช่วยพนักงานได้ส่วน ให้กระทำโดยวิธีสอบคัดเลือกทดสอบความรู้ และทดสอบความรู้พิเศษ ตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด โดยจะกำหนดให้รับสมัครเฉพาะบุคคลผู้มีคุณวุฒิ
หรือคุณสมบัติอย่างโดยย่างหนักหรือหลายอย่างก็ได้

นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คุณสมบัติ ลักษณะ
ต้องห้ามการบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การ
เลื่อนชั้นเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจาก
ราชการไว้ก่อน การดำรงตน วินัย การดำเนินการทางวินัย การลงโทษ การร้องทุกข์และการอุทธรณ์
การลงโทษ สำหรับข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมต้องมีมาตรฐานเทียบได้กับข้าราชการตุลาการ
หรือข้าราชการอัยการ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔๙ ให้พนักงานได้ส่วนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อทำความเห็นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) ดำเนินคดีอาญา คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน คดีปักครอง หรือ

คดีแพ่งอื่นที่เกี่ยวข้อง ในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เป็นผู้ฟ้องคดีเอง

(๓) ดำเนินคดีจงใจไม่ยืนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยืนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

(๔) ดำเนินการสอบสวนคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดทำโครงการหรืออนุมติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่ามีการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘

(๕) ดำเนินการอื่นในทางบริหารตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. บุคคลกำหนด

(๖) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นหรือกฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

มาตรา ๑๕๐ ตำแหน่งและระดับของข้าราชการสาขาทั่วไป ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด โดยเทียบเคียงกับตำแหน่งและระดับของข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๑๕๑ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจจัดตั้งต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณaprovide เกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณaprovide เกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ประเภทอำนวยการระดับสูงขึ้นไป หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและหรือแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและหรือแต่งตั้ง

มาตรา ๑๕๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยคำนึงถึงการดำเนินการในวิชาชีพและความเป็นอิสระ รวมถึงการคุ้มครองการ

ปฏิบัติหน้าที่เทียบเคียงได้กับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม และเมื่อตราเป็นพระราชบัญชีก็แล้วให้มีผลใช้บังคับได้

สำหรับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการประเภททั่วไป ให้นำบัญชีท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีคณะกรรมการต้องกำหนดเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการทั่วไป ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในหลักเกณฑ์เดียวกันด้วย และการได้มีได้บัญญัติไว้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง รวมทั้งมติคณะกรรมการต้องห้ามหรือออกกฎหมายเบียบที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙๓ ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎ หรือมติคณะกรรมการต้องห้ามหรือ เกี่ยวข้อง กำหนดให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปมีสิทธิได้รับเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่น หรือ สิทธิต่าง ๆ ที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปคงได้รับ ก็ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. มีสิทธิได้รับเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่น หรือสิทธิต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๙ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๑๙๔ ให้จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ช. เรียกโดยย่อว่า “กองทุน ป.ป.ช.” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
- (๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และสนับสนุนภาคเอกชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต
- (๓) จ่ายเป็นเงินสินบนหรือรางวัลตอบแทนตามมาตรา ๑๕๕ วรรคสอง หรือค่าใช้จ่ายในการติดตามทรัพย์สินคืน หรือการสืบหาทรัพย์สิน
- (๔) คุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
- (๕) ใช้จ่ายในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ และใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานอื่น ๆ รวมทั้งเป็นสวัสดิการของข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๖) สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่ไม่อาจเบิกจ่ายจากบประมาณ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๙๕ กองทุน ป.ป.ช. ประกอบด้วย เงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประจำเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากบประมาณรายจ่ายประจำปี
(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ป.ป.ช.
(๔) เงินที่ได้รับจากการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการในการบริหารงานของสำนักงาน ป.ป.ช.

(๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.
(๖) เงินที่ได้จากการติดตามทรัพย์สินคืนจากต่างประเทศ หรือเงินส่วนแบ่งที่ได้รับจากการติดตามทรัพย์สินคืนให้ต่างประเทศ

(๗) ดอกผลหรือเงินที่เกิดจากการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ยืดหรืออายัด
(๘) เงินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของกองทุน ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๒๒
(๙) เงินค่าปรับที่ได้จากการณ์ผู้ยื่นบัญชีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
(๑๐) เงินที่รับจากการกิจกรรม หรือการบริหารทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช.
เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่ง
กระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการ
งบประมาณ

มาตรา ๑๙๖ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สิน
ของกองทุน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๙๗ อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการกองทุน ป.ป.ช. ให้เป็นไป
ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๙๘ ภายใต้หนังสืออนุมัติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไป
ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

หมวด ๑๐

ภาคความผิด

มาตรา ๑๙๙ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจะใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใต้หนังสืออนุมัติของคณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ^๑
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนด ต้องชำระค่าปรับในอัตราวันละหาร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังคงฝ่าฝืนไม่ยื่นบัญชีและเอกสารประกอบ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่เกินหกหมื่นบาท ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรการบังคับทางปกครอง และให้นำส่งเข้ากองทุน ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ หรือมาตรา ๑๕๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีความผิดตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้พิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง ให้อาวุโสันน์ไม่มีความผิด

มาตรา ๒๐๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ปฏิบัติหรือลงทะเบียนการปฏิบัติอย่างใด ในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ปฏิบัติหรือลงทะเบียนการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือ ปฏิบัติหรือลงทะเบียนการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๔ ผู้ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบ หรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๐๕ ผู้ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็น แก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๐๖ ผู้ได้เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจุจิหรือได้จุจิไว้ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจุงใจ ให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในการณ์ที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใด และกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรฐานคุณภาพในที่ เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้นนิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตราหนึ่ง และต้องระวัง โทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและ นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึง ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมีอำนาจหน้าที่ ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ใน การสอบสวนหรือ ไต่สวน ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยาน เพื่อจุงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำ ความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชุบเข็บ ข่มขู่ ข่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบ ประการอื่น เพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริง หรือ เบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือไว้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่งดุลการพนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเขี้ยญ ข่มขู่ ข่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่น ต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่งดุลการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนเพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

มาตรา ๒๐๙ การกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ นอกอาชญากรรมจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดตามที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕

(๒) บุคคลสัญชาติไทยกระทำความผิดตามที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๗

(๓) นิติบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ตามมาตรา ๒๐๗ กระทำความผิดตามที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๒๐๗

หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๑๐ ผู้ได้มีปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) หรือมีปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๑ ผู้ได้เปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมิใช่เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๒ ผู้ได้รู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๓ ผู้ได้ยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหาย หรือทำให้รีบประโภชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึก ข้อมูล หรือทรัพย์สินที่พนักงานได้ส่วน คณะกรรมการ ได้ส่วน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๔ ผู้ครอบครองหรือรักษาทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐาน อื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการได้ส่วน หรือหัวหน้าพนักงานได้ส่วน ยึด อายัด หรือเรียก ให้ส่ง ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้รีบประโภชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานนั้น หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น ต้องระวังโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๕ ผู้เดัดขาดจากการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการได้ส่วน คณะกรรมการ หัวหน้าพนักงาน ได้ส่วน พนักงานได้ส่วน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ใน การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือ ขู่เขยญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๖ บรรดาความผิดตามมาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๓ มาตรา ๒๑๔ และมาตรา ๒๑๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นเป็นการสมควรอาจขอ อนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อ ร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำผิดต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๑๗ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการได้ส่วน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ได้ปฏิบัติหน้าที่ โดยขาดความเหี่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ ต้องระวังโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๒๑๘ ผู้ได้แจ้งความเหี้ยต่อเจ้าพนักงาน พ้องเหี้ยหรือเบิกความอันเป็นเหี้ย ต่อศาลเพื่อจะแก้กลับบุคคลตามมาตรา ๒๑๗ ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวังโทษจำคุก ตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๑๙ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งได้รับการสรรหาและการแต่งตั้งโดยอาศัยคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไปจนกว่าจะถึงคราวออกตามวาระ หรือดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบเก้าปี โดยไม่นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๑๙ แห่งรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ

ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระหรือมีอายุครบกำหนด เจ้าสิบปีบริบูรณ์ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติ ให้ดำเนินการสรรหาประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป

มาตรา ๒๒๐ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อน และในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบตำแหน่งตามวาระที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๒๑ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดต่อไปจนกว่าจะครบวาระสี่ปีบังคับต่อวันที่ประกาศแต่งตั้ง เน้นแต่เป็นบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนแล้ว หรือมีเหตุที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอยู่ตามมาตราหนึ่ง และให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวหรือครบอายุเจ้าสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๒๒๒ บรรดากรดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือเป็นอันใช้ได้และคงดำเนินการต่อไป จนกว่าจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๒๓ ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่โอนไปตามมาตรา ๒๒๓ ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งไม่ต่ำกว่าเดิม และให้จัดตำแหน่งเพื่อโอนข้าราชการ

ไปดำเนินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๒๕ ให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๓๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายที่มีการแก้ไขที่บัญญัติให้เป็นความผิดและมีโทษทางอาญา และบรรดาการกระทำความผิดและความผิดที่มีโทษทางอาญา หรือการสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และยังคงรับโทษต่อไป หรือได้ตัวผู้กระทำผิดมารับโทษตามกฎหมายตามอัตราโทษที่กำหนดไว้ ในกรณีที่ผู้กระทำผิดได้รับโทษอยู่ก่อนแล้วและต้องรับโทษต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดโทษ ตามคำพิพากษาของศาล และให้คำพิพากษาของศาลที่พิพากษารือมีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับได้จนกว่าจะมีการบังคับคดีเสร็จสิ้น ในกรณีที่มีการดำเนินคดีที่เกิดจากการได้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือคณะกรรมการอื่นใดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และที่อยู่ระหว่างการได้ส่วน หรือมีการวินิจฉัยความผิดหรือฟ้องคดีโดยอาศัยบทความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้โดยได้ความผิดนั้นยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดียังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและลงโทษผู้กระทำผิดนั้นได้

มาตรา ๒๒๖ บรรดาบทบัญญัติใดที่ได้บัญญัติไว้ตามประกาศคณะกรรมการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิรัฐอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๗ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

มาตรา ๒๒๗ ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม พนักงานได้ส่วน และหัวหน้าพนักงานได้ส่วน ผู้ซึ่งดำเนินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรม พนักงานได้ส่วน และหัวหน้าพนักงานได้ส่วน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในวาระเริ่มแรก มิให้นำคุณสมบัติของข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมที่กำหนดคุณสมบัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับข้าราชการ

สำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ซึ่งสำเร็จบริญาตรีทางกฎหมาย และมีความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรับราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการคัดเลือก และแต่งตั้งข้าราชการสาขาทั่วไปเข้าสู่ตำแหน่งในสาขาวรบวนการยุติธรรมให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๒๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ ให้ข้าราชการสาขาวรบวนการยุติธรรมยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่น ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิมและให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายกฎหมายว่าด้วยข้าราชการพลเรือน จนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขาวรบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๑๙ ทั้งนี้ ให้ตราพระราชบัญญัติให้เสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๒๘ บรรดาเรื่องกล่าวหาร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือเป็นเรื่องที่กฎหมายอื่นกำหนด หรือเป็นเรื่องที่สืบเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว หรือเรื่องที่ส่งให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่อยู่ระหว่างพิจารณาสั่งหรือฟ้องคดีหรือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี ในชั้นศาล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานอื่น ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่น โดยให้การดำเนินการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้และยังคงใช้บังคับ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป

มาตรา ๒๒๙ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีประหัวตุกตาดำเนินคดี หรือระหว่างการพิจารณาของศาล หรือจำเลยหลบหนีไประหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษที่มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความนั้น ให้นำหลักเกณฑ์การมิให้นับระยะเวลา ตามมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ มาใช้บังคับ โดยต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๓๐ กรอบระยะเวลาอัตรารับหรือไม่รับคำกล่าวหาตามมาตรา ๕๙ และการได้ส่วนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๐ ให้มีผลใช้บังคับกับเรื่องที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

สำหรับเรื่องกล่าวหาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มาตรา ๒๓๑ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ พนักงานได้ส่วน พนักงานเจ้าหน้าที่ บุคคลหรือคณะกรรมการบุคคล ที่กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๓๒ บรรดาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอยู่ระหว่างการตรวจสอบ ให้เก็บไว้เป็นข้อมูล การตรวจสอบ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่จะดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นไว้ หรือจะมีมติให้ดำเนินการอย่างใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ หรือจัดเก็บไว้หรือเมื่อพ้นกำหนดห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้ ในกรณีที่ปรากฏถวายความผิดจากการตรวจสอบทรัพย์สินว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือร่ำรวยผิดปกติ และกรณีที่ผลการตรวจสอบตามบัญชีที่ค้างอยู่จะต้องมีการดำเนินคดีตามกฎหมาย ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในกรณีที่ผู้ยื่นบัญชีเป็นผู้ซึ่งต้องยื่นบัญชีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๓๓ ให้บรรดาเรียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือการดำเนินการอื่น ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะได้มีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือการดำเนินการอื่นได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจใจต่อส่วนข้อเท็จจริงและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้担当ตำแหน่งทางการเมือง ดุลการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้担当ตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีมีพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจะใจปลวบติดหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือได้ส่วนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายแรงผิดปกติ กระทำการความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งมีอำนาจสอบสวน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ดัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณแจ้งต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติโดยรู้ว่ามีการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ และมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้担当ตำแหน่งทางการเมือง ดุลการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้担当ตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจจ่อที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติและเจตนา湿润ของรัฐธรรมนูญ รวมถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ และมาตรา ๒๖๐ กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการและอำนวยความสะดวก เพื่อให้องค์กรอิสระบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และเป็นไปตามมติ หรือแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้มีหน้าหน่วยงานคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้นรับผิดชอบขั้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

•

•

（

）

